

KIVONAT

Kiskunhalas Város Képviselő-testületének 2007. június 28-án megtartott üléséről készült jegyzőkönyvből.

184/2007.Kth.

Kiskunhalas Város Gyermek- és Ifjúsági Konceptiója.

H a t á r o z a t

- 1.) Kiskunhalas Város Képviselő-testülete jóváhagyja a 2007-2013. közötti időszak Gyermek- és Ifjúsági Konceptióját az Intézkedési tervvel együtt.*
- 2.) Az Önkormányzat Ifjúsági, Sport és Informatikai Bizottsága, valamint a Művelődési, Oktatási és Vallásügyi Bizottság a koncepcióban megfogalmazott feladatok megvalósítását folyamatosan figyelemmel kíséri.*

*Határidő: Felülvizsgálatra 2 évenként
Első alkalommal: 2009. június 30.
Felelős: Dr. Várnai László polgármester*

*A képviselő-testület jelen határozatáról értesülnek:
Lukács László alpolgármester
Mester Sándor Humánpolitikai Főosztályvezető
Jeremiás Béláné Művelődési, Oktatási és Vallásügyi Bizottság elnöke
Váradi Krisztián Ifjúsági, Sport és Informatikai Bizottság elnöke*

*Határidő: azonnal
Felelős: Dr. Ferenczi Mária jegyző*

k.m.f.

*Dr. Várnai László sk.
polgármester*

*Dr. Ferenczi Mária sk.
jegyző*

Jegyzőkönyvet hitelesítő képviselők:

Horváth Etelka sk.

Horváth Mihály sk.

Kivonat hitelül: 2007. június 29.

**Kiskunhalas Város Önkormányzatának
Gyermek- és Ifjúsági Konceptiója
2007-2013.**

TARTALOM

1. Bevezető	2. oldal
2. Az ifjúsági korosztály Kiskunhalason	6. oldal
3. Az önkormányzat ifjúsági területen hozott eddigi fontosabb döntései	8. oldal
4. Szakterületek, feladatok	10. oldal
A) Egészségügy, szociálpolitika	10. oldal
B) Oktatás, képzés	25. oldal
C) Szabadidő, kultúra, sport turisztika, egyházi élet, társadalmi mozgalmak	30. oldal
D) Pályaorientáció, pályaválasztás, munkavállalás	34. oldal
E) Érdekvédelem, jog, nemzetközi kapcsolatok	36. oldal
F) Információáramlás, Kiskunhalas, mint kistérségi központ Médiakapcsolatok, Ifjúsági információs iroda	39. oldal
5. Összegzés	40. oldal
6. Kiemelt feladatok	41. oldal
7. Feladatütemezés	44. oldal
8. Intézkedési terv	47. oldal

1. Bevezető

Az önkormányzati ifjúságpolitika jogforrása

Az önkormányzati ifjúságpolitika legmagasabb szintű jogforrása az *Alkotmány*, amely többek közt kimondja, hogy államunk különös gondot fordít az ifjúság létbiztonságára, oktatására és nevelésére, továbbá védelmezi az ifjúság érdekeit. Emellett számos ENSZ egyezmény (Gyermekek Jogairól Szóló Egyezmény, Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozata, Polgári és Politikai Jogok Nemzetközi Egyezségokmánya, Gazdasági, Szociális és Kulturális Jogok Nemzetközi Egyezségokmánya, valamint az Oktatásban Alkalmazott Megkülönböztetés Elleni Küzdelemről Szóló Egyezmény) határoz meg olyan elveket és jogokat, amelyek érvényesüléséhez szükséges az önkormányzat támogató közege is.

Az önkormányzat ifjúságpolitikai tevékenységének közvetlen jogforrása az 1990. évi LXV. törvény a helyi önkormányzatokról, melynek 8.§-ában a települési önkormányzat feladatai között a törvény - 1994 óta¹ - felsorolja a gyermek és ifjúsági feladatokról való gondoskodást. Ezen belül a törvény értelmében a települési önkormányzat maga határozza meg - a lakosság igényei alapján, anyagi lehetőségeitől függően -, mely feladatokat, milyen mértékben és módon lát el. A hivatkozott önkormányzati törvény 70.§-a értelmében a megyei önkormányzatnak kötelező gondoskodnia - többek közt - gyermek- és ifjúsági jogok érvényesítésével kapcsolatos feladatokról és a gyermek- és ifjúságvédelmi szakellátásról². Ezeken kívül az adott önkormányzat ifjúságpolitikájának kialakításakor a gyermekvédelmi törvény³, és a közoktatási törvény a két legfőbb vezérlő jogszabály.

A hatályos jogszabályi környezet a legfőbb hiányossága, hogy nem rendelkezik az ifjúsági korosztályok társadalmi részvételéről, azaz az élethelyzetet befolyásoló állami/önkormányzati döntéshozatali folyamatokban történő részvétel lehetőségének kereteiről. A készülő ifjúsági törvény fogja megteremteni az ifjúsági részvétel új formáit és mechanizmusait, melyek lehetővé teszik a demokratikus értékek gyakorlatban történő megismerését, az önálló, tudatos, aktív állampolgári attitűd kialakulását, a kortárs közösségi kapcsolatok bővítését. Az ifjúsággal kapcsolatos közfeladatokról, az ifjúsági társadalmi részvételéről és az ifjúsági intézményrendszerrel szóló törvény célja, hogy a fiatalok a döntéshozatal minden szintjén képesek legyenek, illetve akarjanak is beleszólni az élethelyzetüket befolyásoló folyamatokba és erre a lehetőségeik is biztosítottak legyenek. Az ifjúsági törvény elfogadásakor az Önkormányzatnak újra át kell tekintenie az ifjúsággal kapcsolatos feladatainak ellátó rendszerét.

A törvényi feladat *általánosságban megfogalmazott szintje ellenére* több önkormányzat kezdte meg, illetve folytatta a gyermek- és ifjúsági korosztályokhoz tartozó lakosok, az egyének számára hozzáférhető tanácsadás megszervezését életviteli, érdek- és jogérvényesítési, pályaorientációs, családalapítási, munkavállalási, mentálhigiénés, szabadidő-töltési kérdésekben elsősorban civil szervezetek közreműködésével.⁴

¹ 1994. évi LXIII. törvény 3.§ (1) bekezdése

² 1994. évi LXIII. törvény 40.§-ával megállapított szöveg

³ 1997. évi XXXI. törvény gyermek védelméről és az 1993/LXXIX. törvény a közoktatásról

⁴ Ez utóbbi feladat tekintetében kiemelkedő a Magyarországi Ifjúsági Információs és Tanácsadó Irodák szerepe.

Hazánk 2004-es európai uniós csatlakozása szintén hozott új szempontokat a települések ifjúságpolitikájában. Az Európai Unió ifjúságpolitikai iránymutatásai az ifjúsággal kapcsolatos közfeladatokról, az ifjúság társadalmi részvételéről és az ifjúsági intézményrendszerrel szülő törvény keretében érvényesíthetők. Az Európai Unióban az ifjúságpolitika nem számít közösségi politikának. Az ifjúságpolitikai területen az egyes tagállamok rendelkeznek fő felelősséggel, ám az EU már megalakulása óta figyelemmel kíséri, támogatja a nemzeti kezdeményezéseket. Az Európai Unió Bizottsága által az ifjúsági Fehér Könyvben megfogalmazottak szerint a tagállamokban a horizontális megközelítés, a nyitottság, a részvétel és a következetesség elveinek kell érvényesülnie a kormányzati és önkormányzati ifjúságpolitikában.

Mivel a törvényekből nem derül ki, hogy pontosan milyen ifjúsági feladatai vannak az önkormányzatnak, ezért alapvető, hogy az adott település önkormányzata kidolgozza a saját ifjúsági koncepcióját.

A legfontosabb kérdés: **Mi a szerepe az ifjúságpolitikának, illetve az ifjúságról való önkormányzati gondolkodásnak?**

Az önkormányzati ifjúságpolitika elvi alapjai, feladata

Azokban az országokban, ahol a kormányzati szerepvállalás csökken, - Magyarországon is hosszú távon ez a tendencia érzékelhető - az ifjúságpolitikák jól megfigyelhető jellegzetessége az, hogy körülhatárolják az állam szerepét az ifjúsági ügyeket illetően. Ennek a szerepnek egy egészséges társadalomban a törvényi háttér, az önszerveződés lehetőségének és az anyagi források egy részének biztosítására kell korlátozódnia. A többi feladatot a helyi önkormányzatoknak és a civil társadalomnak kell megoldania.

Az önkormányzati ifjúságpolitika kulcsa az **integráció**. Ez a mi esetünkben két folyamatot kell, hogy lefedjen. Az ifjúságról való koncepciózus gondolkodás feladata, hogy garantálja a fiatalokkal, mint egészszel való foglalkozást, hogy ne csak mint egy-egy társadalmi probléma hordozója jelenjenek meg. Ez az egyik integrációs folyamat.

A másik kapcsolódik a döntéshozatali mechanizmushoz. Ebben a dimenzióban az integráció azt jelenti, hogy fiatalokat be kell vonni a helyi társadalmi döntésekbe és azok végrehajtásába.⁵ Ez esetünkben elsősorban azt jelenti, hogy a koncepció végrehajtásában a legfontosabb szerepet maguknak a fiataloknak, illetve szervezeteiknek kell szánni.

Nehezíti a két egymást kiegészítő integrációs folyamat hatékony kezelését, hogy átfogó, tudományos igényű és egzakt módon kidolgozott, értékelt vizsgálat a fiatalok körében városunkban az elmúlt másfél évtizedben nem volt. 2001. novemberében zajlott egy vizsgálat a dohányzás, alkohol és drogfogyasztási szokásokról, esetenként voltak bizonyos vizsgálatok, de ezek vagy egy intézményre, vagy egy részterületre szóltak. Minél előbb meg kell teremteni, lehetőleg már a 2008. évi költségvetési rendeltben, egy átfogó ifjúsági kutatás pénzügyi feltételeit.

Az integráció két folyamata - különösen a második - kormányzati szinten működésképtelen. Éppen ezért mindez nem is a kormány feladata kell, hogy legyen, hanem a helyi önkormányzatoké.

Az önkormányzatnak, ha meg akar felelni a kihívásoknak, kénytelen differenciáltan kezelni az egyes problémákat és nincs arra mód, hogy minden egyes kérdés tárgyalásakor megjelenjenek a fiatalok, mint szempont. Éppen ezért szükség van egy integráló (és a végrehajtást koordináló) ifjúságpolitikára vagy inkább ifjúsági stratégiára, amely garantálja az ifjúság bevonását a döntésekbe. Fontos kihangsúlyozni, hogy a fiataloknak nem arra van szükségük, hogy mások képviseljék érdekeiket, vagy hogy mások oldják meg helyettük a problémáikat. Sokkal inkább arra, hogy önszerveződési lehetőségek birtokába jussanak és ezzel élni is tudjanak.

Az önkormányzati ifjúságpolitika következő fontos alapelve a **decentralizáció**. Ez azt jelenti, hogy a feladatokat és a forrásokat azokon a

---

⁵ Nyugat-Európában már évek óta foglalkoztatja az ifjúságpolitikuskokat ennek az elvnek a gyakorlatba való átültetése, több sikeres és még több sikertelen modellt dolgoztak ki.

színtereken valósítsuk meg, ahol ez a leghatékonyabb megoldást jelenti. Ennek további fontos feltétele, hogy az ifjúsági célra fordítható költségvetési források legalább hét évre előre kiszámíthatóak, tervezhetőek legyenek.

Mindent összevetve az ifjúságpolitika nem más, mint **gondolkodásmód**, melyet a döntéshozók követnek munkájuk során.

A koncepció előkészítését és a benne foglalt feladatok megfogalmazását meghatározó alapelvek:

A távlati célok több ponton kapcsolódnak és folytonosságot mutatnak.

Részvétel, párbeszéd

Minden meghozott döntés a fiatalok jövőjére lesz leginkább hatással. Ha azt szeretnénk, hogy a fiatalok maguknak érezzék a várost, hogy elfogadják minden szépségét és hibáját, úgy a jövőjüket meghatározó döntések részeseivé kell tennünk őket. Figyelembe kell venni észrevételeiket, kritikáikat és javaslataikat, lehetőség szerint be kell vonni őket az előkészítés és a megvalósítás folyamataiba, megadva nekik a megfelelő támogatást. Az ifjúsági civil szervezeteknek is több teret kell adni az előkészítés folyamataiban, hiszen ők első kézből tudnak információt nyújtani a fiatalok problémáiról és szükségleteikről. Ehhez elengedhetetlen az **Ifjúsági kerekasztal** felállítása. (Lásd: 32. oldal)

Esélyegyenlőség

Meg kell teremteni minden gyermek és fiatal számára az egészséges testi és szellemi fejlődéshez való esélyt, függetlenül a családok anyagi helyzetétől és szociális környezetétől. Emellett szolgálnia kell a tehetségek gondozását, a képességek legteljesebb kibontakozását és el kell érniük minden tehetséges fiatal felismerését és a lehetőségek szerinti támogatását. Különös figyelmet kell biztosítanunk a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű és bármilyen fogyatékkal élő fiatalok segítésére.

Az egészséges környezethez, a tanuláshoz, a személyi szabadsághoz való jog korra, nemre, nemzetiségi hovatartozásra, vallási meggyőződésre, egészségi állapotra nézve is elidegeníthetetlen, korlátozhatatlan. Az ezzel kapcsolatos ellátásokat, szolgáltatásokat az Önkormányzat egyenlő eséllyel kell, hogy biztosítsa mindenkinek.

Együttműködés, koordináció

Az Önkormányzat számára az egyre szűkülő anyagi lehetőségek és egyre több feladat ellátása egyre nagyobb terheket helyez. A kötelező feladatok ellátásán felül azonban sok olyan feladata van egy önkormányzatnak, mellyel a lakosoknak tartozik és a városban élő társadalmi csoportoknak biztosítani kell. Azonban ezeket a feladatokat csak a társadalom segítségével, együttműködő partnerekkel tudja véghez vinni, legyenek azok civil szervezetek, egyházak vagy vállalkozói szféra egyes szereplői. Az együttműködési lehetőségeket az Önkormányzatnak keresnie és azokat támogatnia kell. Emellett az Önkormányzat a feladatok összességére nagyobb rálátással bír, emiatt is bizonyos szinten a partnerek önállóságát tiszteletben tartva koordináló szerepet tölthet be.

Folyamatosság

Egy ember fejlődésében a legtöbb fizikai és szellemi változás a gyermek- és kamaszkor alatt történik.

Figyelembe kell venni minden egyes társadalmi és gazdasági változást és nyomon kell követni azokat, egy folytonosságot megalapozni, hogy az Önkormányzat folyamatosan nyomon tudja követni a változásokat és így valós igényeket beépítve szervezze a korosztállyal kapcsolatos feladatait.

2. Az ifjúsági korosztály Kiskunhalason

Kiskunhalas Város Középtávú Ifjúsági Konceptiójának elkészítésekor az első lépésként meg kell határozni melyik az a korosztály, amelyet érint az „**ifjúsági**” jelző.

A régi mondás szerint "mindenki annyi idős, amennyinek érzi magát". Ezt az alapvető igazságot azonban sajnos nem vehetjük alapul az érintettek körének meghatározásánál. Sokkal inkább azokat a szempontokat kell figyelembe venni, amelyek az egyes egyének életkörülményeit, társadalmi státuszát befolyásolják. Ilyen körülmények, pl.: gazdasági helyzet, munkaerő-piaci helyzet, fizetések szintje, önálló lakás, lakhatás kérdése stb. Ezek az elsősorban közgazdasági fogalmak voltak egyrészt azok, amelyek szerepet játszottak a korosztály meghatározásánál, illetve az a megfigyelhető tendencia, hogy a fiatalok egyre korábban válnak a fogyasztói társadalom tagjává, és egyre inkább kitolódik a fiatal házaspároknál az első gyermek vállalásának, a családalapításnak az időpontja. A kérdés másik része az, hogy a koncepció megalkotása előtt mindig "**ifjúsági koncepcióról**" beszéltünk, holott az igazán helytálló megnevezés a "**gyermek- és ifjúsági**" koncepció. A fent leírtakból kiindulva a gyermek- és ifjúsági korosztályt az alábbi csoportban határozhatjuk meg:

0-29 éves korig⁶

ezen belül:

gyermek korosztály: 0-14 éves korig (születéstől az alapfokú tanulmányok befejezéséig) – célszerű itt is megkülönböztetni a 0-6 és a 6-14 év közötti korosztályokat, az utóbbiak, akik az alapfokú iskolai oktatásban vesznek részt,

ifjúsági korosztály: 15-22 éves korig (közép és felsőfok, illetve szakmunkás, technikus pályakezdés időszaka)

fiatal felnőtt korosztály: 23-29 éves korig (pályakezdés, családalapítás időszaka)

A statisztikai adatok tükrében el kell mondani, hogy az érintettek köre jelentős nagyságot képvisel Kiskunhalas összlakosságának tekintetében. Ezek a számok a következők:

Kiskunhalas összlakossága: **30 196 fő** (állandó lakos) *ebből a gyermek és ifjúsági korosztályba tartozik:*

0-6 évesek száma: 2 006 fő

---

⁶ E törvény alkalmazásában:

gyermek: a 0-14 éves korosztályokhoz tartozó személy,
fiatal: a 15-26 éves korosztályokhoz tartozó személy.

7-14 évesek száma:	2 699 fő
15-22 évesek száma:	3 122 fő
23-29 évesek száma:	3 257 fő

Összesen: 11 084 fő,

Kiskunhalas összlakosságának a 36,7 %-a.

A koncepcióról általában:

A koncepció által felölelt időszak meghatározásánál fontos szempont volt az, hogy közép távon hány év alatt lehet megvalósítani a felmerült feladatokat. Az összevetések végső megállapításaként "Kiskunhalas Város Gyermek- és Ifjúsági Koncepciója" az elfogadástól számított 7 éves időszakra készült.

Az ifjúsági terület szerteágazó volta és a koncepcióban felölelt időszak nagysága miatt a felmerülő problémák, igények és az ezekhez kapcsolódó megoldások az alábbi öt területben csoportosíthatók:

- **Egészségügy, szociálpolitika**
- **Oktatás, képzés**
- **Szabadidő, kultúra, sport**
- **Pályaválasztás, munkavállalás, lakáshelyzet**
- **Érdekvédelem, jog, nemzetközi kapcsolatok**

3. Az önkormányzat ifjúsági területen hozott eddigi fontosabb döntései

Az önkormányzat gyakorlatilag 1994-től folyamatosan figyelemmel kísérte a gyermek- és ifjúsági területen felmerülő igényeket. Az elmúlt 4 év folyamán több témát (pl.: szabadidő-eltöltés lehetőségei, szociális helyzet, diákjogok, érdekvédelem stb.) tárgyalt a közgyűlés és több olyan határozat született, amely jelentős előrelépést hozott.

Boróka Ifjúsági és Civil Ház létrehozatala

Az elmúlt négy éves periódus legfontosabb – a korosztályt érintő – helyi rendeletei, határozatai

Jelenleg hatályos rendeletek:

Kibocsátás: Módosítások: Tárgya:

20/1991.(X.14.)	15/2000.(IV.20.) 39/2005.(IX.28.)	A szeszesital kimérésének és fogyasztásának közterületen és egyéb helyen való korlátozásáról.
7/1995.(IV.03.)	5/1996.(II.06.), 28/1996.(IX.30.), 23/1999.(X.26.), 27/2000.(IX.20.) 57/2005.(XI.30.)	Térítési díj és tandíj megállapításának szabályairól.
12/1999(IV.27.)	28/1999.(XI.30.), 1/2001.(II.01.). 11/2003.(V.29.)	Közművelődési feladatellátás megáll.
13/2002.(V.30.)		Sporttevékenységgel kapcsolatos feladat és kötelezettség és pénzügyi támogatások rendszere
45/2003.(XII.23.)	4/2004.(III.1.), 25/2004.(VI.2.) 38/2004.(X.4) 55/2004.(XII.1.) 16/2005.(IV.01.) 21/2005.(VI.01.) 29/2005.(IX.28.) 47/2005.(X.26.) 62/2005.(XII.21.) 3/2006.(II.01.) 19/2006.(IV.26.) 29/2006.(VI.28.) 40/2006.(XI.29.) 1/2007.(I.31.) 14/2007.(IV.27.)	Szociális igazgatás és szociális ellátás szabályairól
13/2004. (IV.29.)	26/2004.(VI.2.) 3/2005.(II.02.)	Lakásépítés és vásárlás helyi támogatásáról
54/2004./XII.1.)		Az önkormányzati Környezetvédelmi alapról
22/2005.(VI.01.)	15/2007.(IV.27.)	Sóstói Parkerdő és „Nádas-sziget” helyi jelentőségű

		természeti területek védetté nyilvánítása.
37/2005.(IX.28.)	18/2006.(IV.26.)	Önkormányzat tulajdonában lévő lakások és helyiségek értékesítéséről
59/2005.(XI.30.)	23/2006.(IV.26.)	A helyi környezet védelméről, a közterületek és ingatlanok rendjéről, a település tisztaságáról
4/2005.(II.02.)	34/2005.(IX.28.) 46/2005.(X.26.) 4/2006.(II.01.) 43/2006.(XII.20.) 2/2007.(I.31.)	Gyermekek védelméről

Határozatok:

- 30/2003. Kth. sz. **Helytörténeti ismeretek oktatásának bevezetése**
- 88/2003. Kth. **Kiskunhalasi Művelődési Központ Kht. alapítása** – ezzel párhuzamosan:
- 90/2003. Kth. **Civil alap Közalapítvány alapító okiratának módosítása (Boróka Civil Ház működtetési formája)**
- 343/2005. Kth. **Találjuk ki Kiskunhalas jövőjét 2007-2013.** című fejlesztési program
- 346/2005. Kth. **Kiskunhalas város szociális szolgáltatás-tervezési koncepciója**
- 10/2006. Kth. **Ösztöndíj szabályzatok felülvizsgálata**
- 112/2006. Kth. **Szakképzési fejlesztési pályázaton való részvétel**
- 137/2006. Kth. **Szociális foglalkoztatáshoz való hozzájárulás**
- 245/2006. Kth. **Kiskunhalas város szociális ellátórendszerének átalakítása, a kistérségi működtetés feltételeinek megteremtése**
- 161/2007. Kth. **Önkormányzati feladat-ellátási, intézményhálózat-működtetési és fejlesztési terv módosítása**
- 160/2007. Kth. **Kiskunhalas város sportkoncepciója 2007-13.**
- 159/2007. Kth. **Kiskunhalas város idegenforgalmi koncepciója 2007-13.**
- 89/2007. Kth. **OLLE műfüves pályaeépítési program**
- 76/2007. Kth. **A Dél-Bács-Kiskun Megyei Szakképzési Konzorciumban való részvétel**
- 39/2007. Kth. **Szándéknyilatkozat a megyei önkormányzattal köttetendő intézményi feladatellátási együttműködésre**
- 37/2007. Kth. **Kiskunhalas város Közművelődési Koncepciója 2007-13.**

4. Szakterületek, feladatok

A) Egészségügy, szociálpolitika

a) Egészségterv

2005-ben egy pályázat háttéranyagaként elkészült: *Kiskunhalas Város Egészségterve* egy olyan komplex tanulmány, melynek egy része (állapotleírás, problématerkép) aktualizálva más elemző tanulmányok jó alapja lehet.

A programok részletezése egy évre szólt és adott segítséget más szervezeteknek és intézményeknek ahhoz, hogyan tehetnek ők is valamit az egészségfejlesztés jegyében.

Szerepeltek benne az alábbiak – a teljesség igénye nélkül:

- Egészségnap a Garbaiban: „Ne gyújts rá! Világnap
- Egészségnapok általános iskolában (mozgás, táplálkozás)
- Óvodai Családi Nap: „Légy egészséges, mint a makk!”
- Egészség hét a Szűts József Ált. Iskolában
- „Ép testben ép lélek”: Felsővárosi Általános Iskolában vetélkedő több fordulóban.
- Életmód szakkör halmozottan hátrányos helyzetű tanulóknak; cél az életvezetési ismeretek átadása.
- Egészségbarát Büfé: középiskolás diákok aktív tevékenységével.
- Mentálhigiénés Kiállítás: egyik célunk az egészségfejlesztés „kézzel foghatóvá tétele”, melyet ezúton meg tudunk valósítani.

Fontos szempont, hogy a fiatalok aktív részesei legyenek a programoknak.

Problémát jelent, hogy annak ellenére, hogy köztudottan a **MEGELŐZÉS OLCSÓBB A GYÓGYÍTÁSNÁL**, egyre kevesebb jut az egészségfejlesztésre – melynek következményeit később a fiatalok is érezni fogják. Nagyon fontos az aktív és szinte mindig tetterre kész aktivisták számának növelése.

Számos olyan program szervezhető csekély anyagi ráfordítással, mely azt közvetíti, hogy az **egészség = érték!**

Iskolaorvosi tevékenység, védőnői szolgálat

A szolgálat működtetését 2001-ig a kiskunhalasi Semmelweis Kórház végezte, majd 2001-ben egy városi rendelkezés kapcsán a védőnőket a városban működő Családsegítő – Gyermekjóléti Szolgálat kötelékébe csatolták.

2005-ig a védőnői tevékenység két részre oszta működött, az **ifjúsági védőnők** a középiskolákat, a **körzeti védőnők** pedig a körzeti munka mellett (0 – 14 éves gyermekek gondozása, várandós gondozás) általános iskolai és óvodai feladatokat is elláttak.

A feladatmegosztás új formáját a 49/2004. ESZCSM. rendelet változtatta meg, ami kimondta, hogy függetlenített, főállású iskola védőnők feladata az általános iskolák ellátása.

Ennek megfelelően a **körzeti védőnők** ellátják a 0 – 6 éves korosztályt, a várandósokat valamint a város óvodáit.

Ezúton számolok be Önnek, a kiskunhalasi Védőnői Szolgálat 17 évre visszatekintő működéséről.

A szolgálat működtetését 2001-ig a kiskunhalasi Semmelweis Kórház végezte, majd 2001-ben egy városi rendelkezés kapcsán a védőnőket a városban működő Családsegítő – Gyermekjóléti Szolgálat kötelékébe csatolták.

2005-ig a védőnői tevékenység két részre volt oszta, az **ifjúsági védőnők** a középiskolákat, a **körzeti védőnők** pedig a körzeti munka mellett (0 – 14 éves gyermekek gondozása, várandós gondozás) általános iskolai és óvodai feladatokat is elláttak.

A feladatmegosztás új formáját a 49/2004. ESZCSM. rendelet változtatta meg, ami kimondta, hogy függetlenített, főállású iskola védőnők feladata az általános iskolák ellátása.

Ennek megfelelően a **körzeti védőnők** ellátják a 0 – 6 éves korosztályt, a várandósokat valamint a város óvodáit.

A **függetlenített főállású iskola védőnők** feladata az általános iskolák ellátása.

Az **ifjúsági védőnők** feladata a városban működő középiskolák tanulóinak ellátása.

Városunkban 10 körzeti védőnő, 3 iskola védőnő, és 3 ifjúsági védőnő dolgozik. Fő feladatunk a preventív munka. Munkánkat iskolaorvosokkal, gyermekorvosokkal, és szülész – nőgyógyász szakorvosokkal végezzük értelemszerűen.

A városban 6 gyermekorvosi praxis működik vállalkozási formában. Orvosaink a csecsemő és gyermekbetegségek szakorvosai.

Az orvosok és az ellátotti terület alakulása:

Dr. Masa Anna	5986 fő
Dr. Szász Éva	6841 fő
Dr. Illés Ágnes	8129 fő
Dr. Németh Magdolna	3062 fő
Dr. Petrekánits Zsuzsanna	11. 946 fő
Dr. Varga Gyula	7051 fő

Az ifjúság egészségügyben és iskola egészségügyben **3 főállású iskolaorvos** látja el a munkát. Orvosaink a gondozási feladatokat betegcsoportok szerint végzik, természetesen a gyógyítást mindig preventív munka és szűrés előzi meg.

Városunkban domináns a felső és alsó légúti megbetegedés, és egyre több az allergiás megbetegedések száma is. Gyógyítás szempontjából előnyös helyzetben vagyunk, mert gyermek pulmonológiai szakvizsgával is rendelkezik két gyermekorvosunk. Sajnálatos tény hogy bár a szülő a beteg gyermekét elviszi az orvoshoz, a táppénzt egyre kevesebben veszik igénybe, mivel egy részüknek már nincs munkahelye, vagy félnek a munkahelyük elvesztésétől.

A védőnők és a gyermekorvosok napi kapcsolatban állnak egymással, így a munkánk gördülékeny, naprakész.

Az alábbi táblázatban bemutatjuk 16 évre visszatekintve a körzeti védőnők által ellátott gondozotti kör alakulását születésszám szempontjából.

Dátum	Élve születések száma	Halvaszületések száma	Koraszülések száma	Csecsemő halottak száma
1990	467	2	40	7
1991	426	1	53	12
1992	398	1	49	12
1993	373	3	52	11
1994	348	5	42	9
1995	397	2	51	6
1996	325	1	32	7
1997	317	3	32	8
1998	304	0	33	4
1999	297	2	38	6
2000	309	5	26	2

2001	289	2	38	4
2002	281	4	33	3
2003	285	1	26	3
2004	290	2	18	3
2005	275	6	26	3
2006	321	2	30	4

Az alábbi táblázat számokban foglalja össze a körzeti védőnők által végzett gondozási tevékenységet. Munkánkat részben a gondozottak otthonában, családlátogatás kapcsán, részben tanácsadások alkalmával, az orvossal team munkában, az Egészségházban látjuk el. A táblázat a 0 – 16 éves korosztályra vonatkozik.

Dátum	Nyilvántartottak száma	Védőnői családlátogatások száma	Tanácsadáson való megjelenés
2001.	5304	7163	0 – 11 hó: 363 12 – 35 hó: 914 3 – 5 éves: 457 6 – 16 éves: 115
2002.	5324	7630	0 – 11 hó: 2932 12 - 35 hó: 892 3 – 5 éves: 546 6 – 16 éves: 502
2003.	5407	7767	0 – 11 hó: 3209 12 – 35 hó: 1042 3 – 5 éves: 520 6 – 16 éves: 312
2004.	5536	6805	0 – 11 hó: 3036 12 – 35 hó: 920 3 – 5 éves: 374 6 – 16 éves: 289
2005.	1870 (A 49/2004. ESZCSM. rendelet értelmében kikerült a gondozási körünkből a 7 – 18 éves korosztály)	6722	0 – 11 hó: 3081 12 – 35 hó: 909 3 – 6 éves: 625
2006.	1901	6299	0 – 11 hó: 3037 12 – 35 hó: 1072 3 – 6 éves: 735

A munka átszervezése a 49/2004. ESZCSM. rendeletnek megfelelően történt, az új helyzet lehetőséget biztosít arra hogy a mennyiségi munkát minőségi munka váltsa fel. Ezt tükrözik a táblázatban szereplő védőnői családlátogatások száma is, mely szerint a gondozotti létszám csökkent, de a védőnői látogatások száma arányaiban nem.

Iskola egészségügyi feladatot 3 függetlenített, főállású iskolaorvos és 6 védőnő lát el városunkban. Az ellátást az alábbi táblázat szemlélteti:

3 – 6 éves korúak Óvoda	Iskolaorvosi ellátás	Körzeti védőnő	Gyermekfogászati ellátás (fogsabályozás)
6 – 14 éves korúak ellátása Általános Iskola	Iskolaorvosi ellátás	Iskola védőnő	Fogorvosi ellátás

14 – 18 éves korúak Középiskolák	Ifjúsági orvos	Ifjúsági védőnő	Fogorvosi ellátás
-------------------------------------	----------------	-----------------	-------------------

Az általános iskolákban az 1 – 3 – 5 – 7. osztályban betegségcsoportok szerinti szűrővizsgálatok során kiszűrt gyermekeket szakrendelésre irányítják. A munka menetét a 26/1997. NM rendelet szabályozza. A munka jelentős részét a primer és szekunder egészségügyi prevenció jellemzi. A szűrővizsgálatokat részben az ifjúság orvosi rendelőben részben az iskolákban működő orvosi rendelőkben végezzük.

Városunkban egészségfejlesztéssel foglalkozó munkatárs dolgozik az ÁNTSZ keretein belül. Az egészségfejlesztés programjai kiterjednek többek közt:

- egészséges táplálkozás, reformétkezés
- drog prevenció program
- kortársképzés, dohányzás megelőzés
- életmódprogram, lovaglás
- baleset megelőzés
- parlagfű-mentesítési akciók.

Javaslataink a fentiek alapján:

- Kiemelt figyelem a szociálisan vagy egészségileg hátrányt szenvedő csoportok egészségvédelmére
- Koraszülöttek valamint serdülőkorúak részére nem kötelező de ajánlott védőoltások támogatása
- Szabadidő szervezésben, egészséget támogató programokban (gyógylovaglás) helyszín és anyagi támogatás
- Programok létrehozása a mentálhigiénés szemlélet és készség alakítására (szenvedélybetegségek megelőzése)
- Kommunikációt fejlesztő programok létrehozása részben a gondozottak, részben a dolgozók részére
- A szabadidő és sport programok anyagi és tárgyi feltételeinek fejlesztése
- Az intézmények közötti kommunikációs és eszközrendszer javítása
- Fiatalok felkészítése a családi életre – programok támogatása

Városunk szerencsés helyzetben van, mert a fent felsorolt programok egy részében nagy segítséget tud nyújtani a média. A helyi televízió, rádió, és újság.

A függetlenített főállású iskola-védőnők feladata az általános iskolák ellátása.

Az **ifjúsági védőnők** feladata a városban működő középiskolák tanulóinak ellátása.

Városunkban 10 körzeti védőnő, 3 iskola-védőnő, és 3 ifjúsági védőnő dolgozik. **FŐ FELADATUK A PREVENTÍV munka.** Munkájukat iskolaorvosokkal, gyermekorvosokkal, és szülész – nőgyógyász szakorvosokkal együtt végzik.

A városban 6 gyermekorvosi praxis működik vállalkozási formában. Ezek az orvosok a csecsemő és gyermekbetegségek szakorvosai.

Az ifjúság egészségügyben és iskola egészségügyben **3 főállású iskola orvos** látja el a munkát. Ők a gondozási feladatokat betegségcsoportok szerint végzik, természetesen a gyógyítást mindig preventív munka és szűrés előzi meg.

Városunkban domináns a felső- és alsólégúti megbetegedés, és egyre több az allergiás megbetegedések száma is. Gyógyítás szempontjából előnyös a helyzet, mert gyermek pulmonológiai szakvizsgálattal is rendelkezik két gyermekorvos. Sajnálatos tény, hogy bár a szülő a beteg gyermekét elviszi az orvoshoz, a táppénzt egyre kevesebben veszik igénybe, mivel egy részüknek már nincs munkahelye, vagy félnek a munkahelyük elvesztésétől.

A védőnők és a gyermekorvosok napi kapcsolatban állnak egymással, így a munkájuk gördülékeny, naprakész.

A feladatokat részben a gondozottak otthonában, családlátogatás kapcsán, részben tanácsadások alkalmával, az orvossal team munkában, az Egészségházban látják el.

A munka átszervezése a 49/2004. ESZCSM. rendeletnek megfelelően történt, az új helyzet lehetőséget biztosít arra, hogy a mennyiségi munkát minőségi munka váltsa fel. Ezt tükrözik a táblázatban szereplő védőnői

családlátogatások száma is, mely szerint a gondozottak létszáma csökkent, de a védőnői látogatások száma arányaiban nem.

Iskola-egészségügyi feladatot 3 függetlenített, főállású iskolaorvos és 6 védőnő lát el városunkban.

Az általános iskolákban az 1 – 3 – 5 – 7. osztályban betegségcsoportok szerinti szűrővizsgálatok során kiszűrt gyermekeket szakrendelésre irányítják. A munka menetét a 26/1997. NM rendelet szabályozza. A munka jelentős részét a **primer és szekunder egészségügyi prevenció** jellemzi. A szűrővizsgálatokat részben az ifjúság orvosi rendelőben, részben az iskolákban működő orvosi rendelőkben végezzük.

Városunkban egészségfejlesztéssel foglalkozó munkatárs dolgozik az ÁNTSZ keretein belül. Az egészségfejlesztés programjai kiterjednek többek közt:

- egészséges táplálkozás, reformétkezés
- drog prevenció program
- kortársképzés, dohányzás megelőzés
- életmódprogram, lovaglás
- baleset megelőzés
- parlagfű-mentesítési akciók.

E részterület kapcsán jelentkező feladatok:

- Kiemelt figyelmet kell fordítani a szociálisan vagy egészségileg hátrányt szenvedő csoportok egészségvédelmére
- Koraszülöttek valamint serdülőkorúak részére nem kötelező de ajánlott védőoltások támogatása
- Szabadidő szervezésben, egészséget támogató programokban (pl. gyógylovaglás) helyszín és anyagi támogatás
- Programok létrehozása a mentálhigiénés szemlélet és készség alakítására (szenvedélybetegségek megelőzése)
- Kommunikációt fejlesztő programok létrehozása részben a gondozottak, részben a dolgozók részére
- A szabadidős és sportprogramok anyagi és tárgyi feltételeinek fejlesztése
- Az intézmények közötti kommunikációs és eszközrendszer javítása
- Fiatalok felkészítése a családi életre – programok támogatása

Városunk szerencsés helyzetben van, mert a fent felsorolt programok egy részében nagy segítséget tud nyújtani a média: helyi televízió, rádió, és újság.

b) Egészségmegőrzés, fejlesztés

Több civil szervezet (mint pl. a „REMÉNY” Egészség- és Családvédő Egyesület) fennállása óta különös figyelmet fordít a káros szenvedélyek megelőzésére. Az addikciót - és az egyéb következményeket is - okozó szerek „legmodernebb” fajtája a kábítószer, mely sajnos könnyen elérhető a fiatalok számára, így folyamatosan szükséges az „ellenpropaganda”. Ennek egyik nagyon hatékony módszere a kortárssegítők tevékenysége, akik személyiségükkel és életvitelükkel a saját kortársaiknak nyújtanak példát és szükség esetén segítséget is.

2000. óta rendszeresen, minden évben tartottak kortárssegítő képzést középiskolások részére, melynek eredményeképpen összesen **170** fiatalot képeztek ki tréning keretében erre a feladatra. Továbbképzésükre nem volt elég alkalom, illetve **anyagi háttér**; országos, illetve nemzetközi találkozókra is részt vettek, de csak néhány diákkal.

Tevékenységük **hatékonyságát** rendszeres találkozókkal és szupervízióval **lehetne növelni**.

Iskolai elfoglaltságuk miatt szervezett tanórákra (más osztályok számára) ritkán adódik alkalom; főleg saját osztály- és iskolatársaik, illetve barátaik, ismerőseik körében tudnak példát mutatni és ismereteket átadni.

Egyéb prevenció tevékenység:

Középiskolákban rendszeresen tartanak interaktív foglalkozásokat e témában. Közreműködésükkel már **több ezer** (!) tanuló vehetett részt ilyen órákon. A Garbai Sándor Szakképző Iskolában és a Bibó Gimnáziumban most zárul le az a pályázat, melynek keretében az osztályok tanulói 8 olyan tanórán vehetnek részt, melyet szakember tart drogprevenció témájában (önismereti elemek beépítve).

A rendőrség szakemberei segítségével és közreműködésével minden iskolában évek óta eredményesen működik a DADA – program.

Az elmúlt öt évben önálló témává „fejlődött” a drog-kérdés. A Nemzeti Stratégia alapján megalakult a helyi Kábítószerügyi Egyeztető Fórum, amely elkészített településünk drogstratégiáját, és két sikeres konferencián járta körbe a legális és illegális szerek használatának, visszaszorításának, gyógyításának és főleg a prevenció kérdéskörét.

A fentiek tükrében a megelőzés feladatai jól kirajzolódnak, amelyek az alábbiakban összegezhetők:

A szociális intézményrendszer feladatai a drogprevenciók tevékenységek körében:

Az egyre jobban terjedő droghasználattal, valamint ennek következményeként jelentkező mentális, egészségügyi, szociális problémák megszorodásával új, integráltabb, az ellátórendszer intézményei közötti szoros és napi szintű kapcsolattartásra van szükség. A hatékony tevékenységhez elkerülhetetlen olyan alapelvek, programok, módszerek kialakítása, amelynek segítségével területi, városi vagy községi szinten jól koordinálható, látható és ellenőrizhető a településen a drogkérdéssel kapcsolatos pillanatnyi állapot. Ennek a települési szinten kialakított „drogellenes stratégiának” tartalmaznia kell mindazon elemeket, amelyek szükségesek lehetnek az egységes problémakezeléshez. Ugyanakkor minden résztvevő számára, profiljának megfelelő, jól meghatározott feladatokat kell megszabni, konkrétumokkal és határidőkkel. A tevékenység koordinálásának szervezete a Kábítószer Egyeztető Fórum, amelynek működtetése a Városi Önkormányzat feladata. Ez a szervezet szükséges, hogy alkotó szakmai műhelyként is dolgozzon, új módszerek, eljárások kidolgozása, vagy meghonosítása érdekében.

A szociális alapellátást biztosító intézmények közül a Családsegítő Szolgálat, valamint a Gyermekjóléti Szolgálat feladatai jól illeszthetők a települési szintű drogellenes stratégiai program céljaihoz. Ennek keretén belül intézményévé tudnak válni az alapfelmérések koordinálásának és végrehajtásának. A statisztikai felmérések, vizsgálatok, azok szakmai szempontból történő feldolgozása elengedhetetlen a helyzet tisztán látása, az objektív állapot meghatározásához. A szociológiai kutatómódszertan alkalmazásával olyan bázismutató számokhoz juthat a település, amelynek felhasználásával már hatékonyan tudnak fellépni a megjelent problémák kezelésében.

A helyzetfelmérés feladatkörén kívül a szociális és gyermekvédelmi szféra másik fontos feladatkörének határozható meg a minél szélesebb körű jelzőrendszer működtetése. Ez egyrészt a terepen található, és önkéntesen együttműködő intézményrendszer valamilyen szintű koordinálása, másrészt az egyének, a családok, vagy a kortárs csoportok bevonása az információk áramlásába annak érdekében, hogy minél pontosabb, időben érkező jelzés álljon rendelkezésre a beavatkozási kompetenciával rendelkező szervezetek, személyek részére.

Milyen sajátos feladatokat tud felvállalni a családsegítő vagy a gyermekjóléti szolgálat intézményi hatáskörén kívül?

A szociális munkás, szociálpedagógus szakemberek az egyéni esetkezeléstől a csoportokkal, közösségekkel végzett szociális munkáig viszonylag sok területre szereztek kiképzettséget, ezt a tudást a gyakorlatban is jól kamatoztathatják. Ezekben az intézményekben a rendelkezésre álló pszichológus, mentálhigiénés szakemberek megfelelő kompetenciával rendelkeznek a felmerülő esetek kezelésével kapcsolatban. Bizonyos esetekben külső szakspecialisták tevékenységének igénybevételére is van lehetőség. A nagy intézményi prevenciók mellett, az ezekből kimaradó kisebb csoportok és egyének számára a jelzett szociális intézmények, megfelelő, az érintett csoport specifikumaihoz illeszkedő kiscsoportos vagy egyéni foglalkozásokat állíthatnak össze és bonyolíthatnak le.

Olyan klubjellegű foglalkozások, formális, vagy informális csoportok létrehozása, amelyek a csellengő, sok szabadidővel, de kevés tartalmas elfoglaltsággal rendelkező korosztályok számára nyújtanak lehetőséget. Felvilágosító tevékenység, prevenció felvilágosító anyagok terjesztése az intézményt felkeresők és a családgondozók által megkeresettek körében.

A problémával érintett fiatalok, illetve szülők, vagy hozzátartozók számára tanácsadás biztosítása.

A gyermekjóléti illetve családsegítő szolgálatok tevékenysége során különösen fontos azoknak a kockázati csoportoknak a figyelemmel kísérése, amelyek a droghasználattal kapcsolatban ebből a szempontból fokozottan veszélyeztetettek minősülnek.

A városi stratégia alapelvei:

A város drogstratégiájának kidolgozása a Nemzeti Stratégia figyelembevételével történt. Minden „szintér” rendelkezik drogstratégiával, vagy valamilyen elképzeléssel, amellyel fölveszi a harcot nem csak a kábítószerrel, hanem egyéb, a fiatalokra veszélyt jelentő szerekkel: dohányzás, alkoholfogyasztás, oldószerek belégzése.

A kábítószer-fogyasztás negatív hatásai az ifjúságra, a társadalom egészére sokrétűek. Elkerülésük, illetve csökkentésük komplex, a társadalom széles rétegeit mobilizáló, összehangolt erőfeszítést igényel.

Az eredményesség érdekében néhány kiemelt kritérium:

- széles konszenzus, város minden szintjének támogatása
- a problémát egyidejűleg több oldalról kell megközelíteni
- a keresletcsökkentésnek és kínálatcsökkentésnek is hangsúlyt kell adni, különös tekintettel, hogy Kiskunhalas határ menti város.

c) Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat

A gyermekvédelmi rendszer működtetése állami és önkormányzati feladat. Az önkormányzatnak a törvényben foglaltak szerint kell biztosítani a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátásokat, így a

- gyermekjóléti szolgáltatást,
- gyermekek napközbeni ellátását,
- gyermekek átmeneti gondozását.

A gyermekjóléti alapellátások célja, hogy hozzájáruljon a gyermekek testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődésének, a családban történő nevelésének elősegítéséhez, a veszélyeztetettség megelőzéséhez és a kialakult veszélyeztetettség megszüntetéséhez, valamint a gyermek családjából történő kiemelésének megelőzéséhez.

A gyermekjóléti szolgálat gazdálkodási tevékenysége

- Család gondozásban részesült gyermekek száma: 260 fő
- Család gondozásban részesült családok száma: 143 család

Alapellátás

-Az alapellátás keretében családgondozásban részesült gyermekek száma 225 fő.
Ezen esetekben gyermek/család önként vállalta az együttműködést a szolgálattal. A felajánlott szolgáltatásokat elfogadták, kölcsönös együttműködés alakult ki a segítőkkel.

-A leggyakrabban észlelt problémátípusok:

- anyagi	32.4 %
- gyermeknevelési	27.2 %
- magatartási	4.8 %
- beilleszkedési	2.6 %
- családi konfliktus	3.5 %
- életviteli problémák	18.4 %
- szülői elhanyagolás	5.1 %
- családon belüli bántalmazás	1.2 %
- betegség, fogyatékoság	1.3 %
- szenvedélybetegség	3.5 %

-Kiemelkedően magas a több probléma együttes előfordulása, mely gondozott családjaink 43%-át érinti. Olyan családokat soroltunk ebbe a kategóriába, ahol 3 vagy több probléma jelentkezett, jellemzően a gondok közül egy mindig szociális eredetű volt.

Védelembevétel

-A védelembevétel keretében biztosított családgondozás 33 gyermek esetében történt.

Védelembevétel akkor történik, ha a szülő a gyermek veszélyeztetettségét az alapellátások önkéntes igénybevételével megszüntetni nem tudja vagy nem akarja, a jegyző a gyermeket védelembe veszi.

-A 15/1998. évi NM rendelet értelmében a gyermekjóléti szolgálatok feladata a szabadidős programok szervezése is. Ezért az utóbbi években minden nyáron egy-egy hét napközis tábort szervez a Családsegítő Szolgálat és a Gyermekjóléti Szolgálat is. A napközis táborok iránti igény minden évben egyre nő, elsősorban a munkahelyi elfoglaltságuk miatt gyermekeik szabadidejének hasznos eltöltéséről, a felnőtt felügyelet biztosításáról gondoskodni nem tudó szülők között.

1.

2. A FENT LEÍRTAKBÓL KITŰNIK, HOGY KISKUNHALAS KITERJEDT SZOCIÁLIS HÁLÓVAL RENDELKEZIK, AMELYNEK SEGÍTSÉGÉVEL SOK RÁSZORULÓNAK TUD ALKALMI VAGY RENDSZERES SEGÍTSÉGET NYÚJTANI, DE ENNEK ELLENÉRE VANNAK MÉG HIÁNYOSSÁGOK, MELYEKET - AZ IFJÚSÁGI KOROSZTÁLY ÉRDEKÉBEN ÉS VÉDELMEBEN IS - AZ ELKÖVETKEZENDŐ ÖT ÉVBEN PÓTOLNI KELL.

„KorTársaság” (kortárs segítői csoport, hálózat) szerepe a megelőző tevékenységben:

Külön említést érdemel egy nyugaton már sikeresen alkalmazott projekt, melynek lényege 3 szóban foglalható össze: **felkereső ifjúsági munka**.

Az ifjúsági szociális munkával foglalkozó szakemberek már több mint hét éve dolgoznak azon, hogy a felkereső ifjúsági munka módszertanát annak németországi és európai szakembereivel hazai környezetbe adaptálják. Városunkban a Garbai Sándor Szakközépiskola módszertani gondozásban működött egy kortárs segítői csoport. A segítő csoport fennállása alatt az arra kiképzett és felkészített fiatalok a „terepen” a saját közvetlen környezetében végeztek célirányos és esetenként nagyon meggyőző, hatékony szociális munkát. Ennek a felelevenítése a szervezeti keret megteremtése lehetne a felálló Ifjúsági iroda egyik feladata is, természetesen együttműködve a szakmai háttérrel és tevékenységét kibővítve a megváltozott követelményeknek megfelelően. Munkacímként a „**KorTársaság**” elnevezés vetődött fel, mely a felkereső ifjúsági munka különböző aspektusait ötvözheti magába: a személyes kapcsolati munkát, a fiatalok problémáinak, helyzetének ismeretét, a dropprevenció munkát és a könnyen elérhető tanácsadást. Az ifjúság informális csoportjai körében végzett felkereső munka azon a felismerésen és elven nyugszik, hogy azok a fiatalok kerülnek legkevésbé az intézményi ellátó hálózat körébe, akiknek a leginkább szükségük lenne erre. Az ifjúsági munka és a megelőző, egészségmegőrző munka eddig még nem került minden területet átfogóan, egy projektben megvalósításra. A „**KorTársaság**” modellprojektként lehetővé teszi, hogy a két terület egy szakemberi gárdában egyesüljön. A „**KorTársaság**” olyan mozgó tanácsadó szolgálat lehet, mely azokat a helyeket keresi fel, ahol az intézményekből kiszorult, de a legális és illegális drogok által nagyon is veszélyeztetett fiatalok elsősorban tartózkodnak: a parkokat, játszótereket, utcákat.

A " KorTársaság " projekt kapcsán felmerülő feladatok

-Az érintett hazai és külföldi szakemberek és szervezetek közös munkájának, a felkereső ifjúsági munka módszertani adaptálásának erkölcsi és anyagi támogatása.

-A módszer Kiskunhalasi alkalmazási lehetőségeinek megvizsgálása, a támogatási formák kidolgozása.

Mi lehet 7 év alatt az önkormányzat célja?

Az egészségi egyenlőtlenségek csökkentése a gyermek- és ifjúsági korosztályban.

- Kiemelt figyelem a szociálisan vagy egészségileg hátrányt szenvedő csoportok egészségvédelmére.

- A családok segítése nevelő - védő funkciójuk eredményesebb betöltéséhez.

- A gyermek- és oktatási intézmények egészségmegőrzést, prevenciót szolgáló tárgyi, személyi, pénzügyi feltételeinek fejlesztése.

- A gyermek- és ifjúság-egészségügy prevenció munkájához a törvényben előírt tárgyi, személyi feltételek biztosítása, finanszírozás.

- A szabadidő-szervezésben az egészséget támogató programok ösztönzése, a szabadidő színtereinek biztosítása, ellenőrzése az ifjúság testi-lelki egészségvédelme szempontjából, valamint a gyermek- és oktatási intézmények érdekeltségének megteremtése a szabadidő-szervezés egészséges modelljeinek közvetítésében.

- Mentálhigiénés szemlélet és készség alakítása, kiemelt figyelem a szenvedélybetegségek megelőzésére mind korábbi életkortól.

- A gyermek- és ifjúsági korosztály bevonása, motiválása a korosztály egészségét szolgáló célkitűzések megvalósításába.
- A kommunikáció fejlesztése a gyermek- és oktatási intézmények, valamint az egészségügyi és szociális intézmények között a korosztály testi, lelki egészségének védelme érdekében.
- A média megnyerése az egészséget támogató alternatívák terjesztésére a gyermek- és ifjúsági korosztály körében.

Mik a célokból adódó feladatok?

- A gyermek- és oktatási intézmények egészségfejlesztésben szerzett tapasztalatainak közreadását évente, **konferencia** szervezésével és **írásos anyagok**, közreadásával segítse.
- **Családnevelést** támogassa családpedagógiai szakemberek, pedagógusok, **Gyermekjóléti és Családsegítő Szolgálat**, civil szervezetek, egyházak, média bevonásával **képzési programok**, **írott anyagok** közreadásával.
- **Ifjúsági Információs és Tanácsadó Iroda kialakításával** segítse a városban élő fiatalok önálló életkezdését, pályaválasztását, családalapítását, információk, szolgáltatások biztosításával.
- **A Kábítószerügyi Egyeztető Fórum tevékenységén keresztül segítse a városi drogstratégia gyakorlatba való átültetését.**
- **Gyermekétkeztetési Alap** létrehozása a szociálisan leginkább rászoruló gyerekek ellátására.
- A szabadidő eltöltési lehetőségek kínálatában ösztönözze, támogassa az **egészséget szolgáló, közösségfejlesztő programokat**.
- Segítse elő olyan közösségek, klubok létrehozását, amelyek az egészséges életmódra, a környezet védelme iránti felelősségre és az értelmes szabadidő-eltöltésre nevelik a fiatalokat.
- **A szabadidősport anyagi és tárgyi feltételeinek fejlesztése**, felhasználásában a **gyermek- és ifjúsági korosztály testi nevelése** kapjon prioritást, biztosítva a speciális, gyógytestnevelési igények kielégítését is. A diákélsport mellett minél több lehetőség megteremtése és biztosítása a tömeges mozgásigény kialakítása érdekében, az eredménycentrikus testnevelés mellett szabadidős mozgásformák kialakítása, lehetőségek biztosítása.
- Az intézmények közötti kommunikáció **módszer- és eszközrendszerét** dolgozza ki és működtesse, illetve találja meg a kommunikáció lehetőségét az ifjúsági korosztállyal. Részesítse előnybe a fiatalok által kedvelt formákat: Internet, korszerű és igényes plakátok, média rétegműsorai, rovatai.

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény kimondja hogy "A gyermek családban történő nevelkedését segítő ellátást a gyermek családja helyzetéhez, szükségleteihez igazodóan kell nyújtani."

A szociális ellátás keretén belül Kiskunhalas Város Önkormányzata biztosítja a

- *rendszeres gyermekvédelmi támogatás*
- *rendkívüli gyermekvédelmi támogatás*

megállapítását a törvényi és a helyi rendeletben foglalt előírásoknak megfelelően.

A fenti ellátások igénylése önkéntes, kérelemre indul.

Kiskunhalas város lakosainak száma: 30 196 fő
- ebből 18 év alatti: 6 305 fő

Kiskunhalas Önkormányzata kiemelten kíván foglalkozni a kisgyermekes családok életkörülményeinek javításával. Szükségesnek tartja a bölcsődés korú kisgyermekes ellátási rendszerének áttekintését a szülők és a gyermekek érdekeinek, igényeinek megfelelő alternatív ellátási formák kidolgozását.

e) Lakáshelyzet

A város fiataljainak szociális helyzetének és lehetőségeinek vizsgálatánál ki kell térni Kiskunhalas lakáshelyzetére és az önkormányzat ezzel kapcsolatos elképzeléseire.

Kiskunhalason - az összes lakásszám 11.987, a lakosság szám 30.196 fő – az országos átlag alatt van a lakosságra vonatkozó lakásszám, amely 2,53 fő/lakás (országos átlag 2,7 fő/lakás).

Nagyobb önkormányzati beruházás nem valósulhatott meg saját forrás hiányában a lakásépítés terén és várhatóan a jövőben sem lesz erre lehetőség.

Ennek ellenére – korábban már - Kiskunhalas Város Önkormányzata állást foglalt arról, hogy - bár az önkormányzati törvény értelmében a lakásgazdálkodás nem minősül kötelezően ellátandó alapfeladatnak, - a lakhatási problémák megoldásában részt vállal.

Lehetőségeihez mérten segíti a fiatalok lakáshoz jutását:

- azoknak a tulajdont vásárló (építő) családoknak, akik megfelelő saját tőkével rendelkeznek, helyi támogatást biztosít,
- pályázaton nyert forrás, valamint önerő biztosításával, helyi vállalkozói tőke bevonásával fiatal szakemberek részére – korlátozott időre – bérlakást biztosít
- lakásokat bérel helyi beruházótól, melyeket költségalapon bérbe ad, határozott idejű önkormányzati támogatással, kötelező előtakarékosság vállalással, a futamidő végén – 5 év múlva – a lakás megvásárlása lehetőségének biztosításával
- a megtakarításra nem képes fiatal családok részére bérlakásokat tart fenn,

A bérlakások száma az elmúlt években négyszáz alá csökkent, ami azt jelenti, hogy az ilyen megoldásra váró kb. 250 jelentkező esélyei jelentősen gyengültek.

Jelen időszakban az önkormányzati lakáshoz juttatás folyamatában kevés eséllyel rendelkeznek a fogyatékos emberek, mert az önkormányzat minimális számban rendelkezik akadálymentes lakással. Éppen ezért az érintettek lakhatása döntő többségben önerőből valósul meg. Át kellene gondolni, milyen lehetőség lenne a ma létező lakástámogatási rendszereken belül kedvezményekkel, kamattámogatással, stb. prioritást biztosítani a fogyatékos emberek lakásépítési, illetve átalakítási, akadály-mentesítési szándékainak.

Összességében tehát elmondható, hogy az önkormányzat folyamatosan keresi a lakáshoz jutás problémájának megoldásait.

A lakáskérdés kapcsán felmerülő feladatok

- A képviselő-testület fogalmazzon meg elveket a lakásmobilitási elképzelések kialakításánál és megvalósításánál. Adjon prioritást a korosztály tagjainak megfelelő lakhatási feltételeinek önkormányzati segítségével, *teherbíró képességéhez igazítva növelje a helyi támogatásra fordított előirányzatát, mert ez a legújabb, szociálpolitikai kedvezménnyel igényelhető államilag támogatott lakáshiteleknel önerőként beszámítható, ami sok fiatal család számára az azonnal lakáshoz jutás esélyét jelentheti.*

Mi lehet 7 év alatt az önkormányzat célja

- A szociálpolitikai ellátó rendszer továbbfejlesztése (pl.: szenvedélybetegek nappali és átmeneti gondozása),
- A szociális területen dolgozók anyagi és erkölcsi elismerésének növelése,
- Képzés, továbbképzés és szupervízió lehetőségek biztosítása,
- Preventív jellegű szolgáltatások ösztönzése, támogatása,
- A család, mint érték támogatása az ellátó rendszerben.

Mik a célokból adódó feladatok

- A szociálpolitikai ellátó rendszerben a törvény által előírt, még hiányzó elemek kiépítése (pl.: "Helyettes szülői rendszer" kiépítése, működtetése, gyerekek és családok számára átmeneti otthoni - lakásotthoni formában),
- Mobil "felkereső" hálózat kialakítása - ifjúsági munka és preventív munka (**KorTársaság**)

- Kommunikációs hálózat fejlesztése (**Ifjúsági Információs és Tanácsadó Iroda kialakítása és folyamatos működtetése, Gyermekjóléti és Családsegítő Szolgálat**),

- oktatási intézmények - ifjúságvédelmi felelősök (képzés, továbbképzés, feladataik szükség esetén újradefiniálása),
- családok tájékoztatása - kiadványok készítése, fórumok, konferenciák szervezése,
- párbeszéd szakemberek és intézmények között,
- szervezetek munkájának összehangolása, munkaközösségek létrehozása.

- Jelzőrendszer működőképessé tétele az intézményrendszerben, valamint egy mentori rendszer kiépítése civil szervezetek, egyházak bevonásával,

- A gyermek bűnmegelőzés érdekében a veszélyeztetettek kiszűrése, felvilágosítás a szülők és gyerekek részére,
- Erőszak elleni küzdelem, családon belüli erőszak kezeléséhez segítségnyújtás,
- Kiemelt foglalkozás a veszélyeztetett, várandós anyákkal, valamint a sérült gyermekek családjával.

A gyermek- és ifjúsági korosztály számára programszervezés

- nyári szabadidős programok biztosítása ifjúsági és civil szervezetek bevonásával,
- klubok – non profit, érdeklődési kör szerinti és kortárs igényeket kielégítő közösségek – szervezése, támogatása (a „sajátom” élményének a megteremtése)
- ifjúsági közgyűlési nap szervezése a fiatalokat érintő témákban.

f) Fogyatékos fiatalok esélyegyenlősége

Az 1998. évi XXVI. esélyegyenlőségi törvény elfogadásával megteremtődött a fogyatékos személyek jogainak és esélyegyenlőségének törvényi háttere. Sajnos a "hétköznapiakon", a mindennapi életben még nem érződik a hatása.

Kívánatosnak tartjuk, hogy Kiskunhalas Város Önkormányzata kifejezze: felelősség terheli a speciális szükségletű kiskunhalasi polgárok társadalmi beilleszkedését, élethelyzetük javítását illetően.

Kerüljön előtérbe a fogyatékos gyermekek oktatása-nevelése, továbbfejlesztésének koncepciója, amely ezen felelősségvállalást az oktatás területén, konkrét, megvalósítandó célkitűzéssel rögzítené. Fel kell készülnünk a nevelési tanácsadó feladatainak egy részének átvételére – ez a kormányzati koncepció egyik elemével is megegyezik – illetve ennek a tevékenységnek kistérségi szintű ellátásra, szervezésre.

A célkitűzéssel egyezően a jogszabályokban foglalt előírások megvalósítása érdekében a fogyatékos állampolgárok társadalmi beilleszkedésének elősegítésére közép, illetve hosszú távú tervezésre ajánlott cselekvési programot szükséges alkotni.

A program további célja az lenne, hogy az önkormányzat vállalása alapján intézkedéseket fogalmazzon meg a fogyatékos emberek szegregációjának enyhítésére, majd az érintettek fokozatos társadalmi beilleszkedésére.

Természetesen a tervezett intézkedések elsősorban az egyes szakterületek közötti együttműködést kell, hogy tekintsék az előrelépés fontos eszközének.

Gyermekgondozás, korai fejlesztés

A fogyatékossgal élő emberek társadalmi beilleszkedésében alapvetően meghatározó folyamat, hogy a szegregáltság már a legkorábbi élethelyzettől kezdve elkerülhető legyen. Nemzetközi tapasztalatok bizonyítják, hogy a lehető legkorábbi életkorban megkezdett integráció hasznossá válik úgy a fogyatékos, mint az egészséges gyermekek számára.

Az integrációs folyamat elősegítése érdekében

Tovább kell erősíteni a bölcsődei-óvodai ellátás területén tapasztalható integrált nevelés gyakorlatát.

Bővíteni, illetve erősíteni kell a korai fejlesztés hálózatát.

Rendszeres támogatást kell biztosítani a csecsemők és gyermekek egészségmegőrzését, illetve állapotának javulását célzó szervezetek és szakemberek működéséhez.

Alternatív megoldásokat ismertető program kell, hogy milyen optimális ellátó hálózat (intézményi) szükséges a korai felismerés, korai integráció, illetve a kisgyermekkori rehabilitáció érdekében.

Oktatás

Az esélyegyenlőségi törvény és az új építési törvény közös előírásai nyomán a közoktatási rendszer fejlesztése alapvető feltétele a fogyatékos emberek későbbi társadalmi beilleszkedésének. A KSH 2000-es népszámlálás adatainak alapján kimutatható, hogy a fogyatékos fiatalok statisztikailag kimutatható mértékben alulképzettek a nem fogyatékos kortársaikhoz képest. (Ez nem a család és a fogyatékos személy hibája. Az oktatás jelen állapotában nem, vagy csak korlátozott mértékben tud megfelelni felvállalt feladatának.)

A szakmai állásfoglalásokból világosan kiderül, hogy aki már az alapoknál lemarad, az a későbbiekben már csak ennek következtében is a társadalom periferiájára kerül.

Szakoktatás

A normál szakoktatási iskolákat is alapvetően nyitottá kellene tenni, az adott szakmát elsajátítani képes fogyatékos fiatalok befogadására. Itt külön kitérnénk a nem fogyatékos, de valamely fajta egészségkárosodással élő fiatalokra is (pl.: asztma, allergia, stb.).

Foglalkoztatás

A fogyatékos emberek önfenntartásának, önmegvalósításának és társadalmi elfogadásának alapköve a munkavégzés, lehetőleg normál munkahelyen, megfelelő fizetség mellett.

Fel kell hívni a figyelmet a közhasznú épületek akadálymentes kialakítására, amelyről egyrészt az építési, másrészt az esélyegyenlőségi törvény rendelkezik.

Mindazok számára, akik szellemi vagy fizikai állapotuk miatt nem képesek piacorientált munkavégzésre, de szívesen dolgoznának, fontos a már meglévő szociális munkahely fenntartása, illetve szükség szerinti bővítése.

Tömegközlekedés

A fogyatékos kiskunhalasi és környéki polgárok társadalmi beilleszkedésének egyik alapvető feltétele, hogy a mindennapi élet alapvető helyszíneire az érintettek egészséges embertársaikkal együtt, többletráfordítás nélkül jussanak el. Azon fogyatékosok, akik a városban található járműparkot nem tudják fizikai vagy szellemi állapotuk folytán igénybe venni az otthonukból történő oda-vissza utazás során, jelentős többletráfordítást igényelnek.

Halmazottan fogyatékos fiatalok ellátása

Jelen esetben a legnehezebb helyzetben azok a családok vannak, ahol halmazottan fogyatékos családtag ellátásáról kell gondoskodni.

Amennyiben a szülők nem kívánják, illetve nem tudják elhelyezni intézetben családtagjukat, úgy állandó felügyeletet kell biztosítaniuk, ami anyagi helyzetük ellehetetlenüléséhez vezet. A helyzet megoldása érdekében fejleszteni, bővíteni kellene a már meglévő nappali ellátást biztosító intézmény férőhelyszámát, tárgyi és személyi feltételeit, illetve alapító okiratában foglaltakat.

Egyéni megoldást jelenthet a speciális házi gondozás ilyen irányú kiterjesztése, azaz szakosított ellátás során a szülőktől napközben átvállalásra kerül a fogyatékos családtag ellátása, amely mellett visszaállna a normális családi élet feltétele, megfelelő anyagi létbiztonság mellett.

Az ifjúsági koncepció elkészítésével párhuzamosan készül „**Kiskunhalas város esélyegyenlőségi terve**”. Ez egy koncepcionális terv, aminek e véglegesítéshez szükség lesz felmérésekre, pontosításokra, de már mai formájában is alkalmas bizonyos feladatok számbavételére, ütemezésére, pályázatok előkészítésére-

B). Oktatás, képzés

Általános helyzetelemzés

Kiskunhalas Város Önkormányzatának fenntartásában jelenleg 3 óvodai szervezetben 9 óvodai egység, 5 alap- és 2 közép fokú intézmény működik.

Ezekhez csatlakozik 1-1 nem önkormányzati intézmény: óvoda, általános iskola, gimnázium, egy szakképző intézmény és egy speciális általános iskola.

Az Önkormányzat kötelező feladata az óvodai ellátás, az általános iskolai nevelés-oktatás, a nemzeti és etnikai kisebbséghez tartozóknak nyújtandó szolgáltatás, továbbá a sajátos nevelési igényű gyermekekről, tanulókról való gondoskodás, akik a szakértői és rehabilitációs bizottság véleménye alapján a többi gyermekkel, tanulóval együtt foglalkozathatók óvodában, iskolában.

Kiskunhalas Város Önkormányzata a **kötelező óvodai szolgáltatást** az alábbi *három óvodaigazgatóság* vezetésével működő kilenc óvodai intézményegység fenntartásával biztosítja:

- Bóbita Óvoda és Bölcsőde;
- Napsugár Óvodák és Bölcsőde;
- Szákszorszép Óvodák.

A **kötelező általános iskolai nevelést-oktatást** az önkormányzat által fenntartott következő *négy általános iskola* működtetésével biztosítjuk:

- Fazekas Gábor Utcai Általános Iskola;
- Felsővárosi Általános Iskola;
- Kertvárosi Általános Iskola;
- Szűts József Általános Iskola.

Önként vállalt feladatként ellátunk *kollégiumi és középiskolai* nevelést-oktatást. Mindkét szolgáltatást biztosítja a II. Rákóczi Ferenc Mezőgazdasági, Közgazdasági és Informatikai Szakközépiskola. Kizárólag középiskolai nevelést-oktatást lát el a Bibó István Gimnázium. Önálló intézményként a Bernáth Lajos Kollégium végez kollégiumi ellátási feladatokat.

A Képviselő-testület döntése alapján Önkormányzatunk közoktatási megállapodást kötött óvodai nevelési feladatok ellátására a Kiskunhalasi Református Egyházközséggel, melynek fenntartásában működik a Kiskunhalasi Református Kollégium Ökumenikus Óvodája.

Hasonló döntés alapján kötött közoktatási megállapodást Önkormányzatunk a Kalocsa-Kecskemét Érseki Hatósággal a Szent József Katolikus Általános Iskola működtetésére.

A város középiskolai és kollégiumi szolgáltatásának ellátásában részt vesz további két középiskola: a Bács-Kiskun Megyei Önkormányzat Garbai Sándor Szakképző Iskolája és Kollégiuma, illetve a Kiskunhalasi Református Kollégium Szilády Áron Gimnáziuma.

A Bács-Kiskun Megyei Önkormányzat Kiskunhalasi Speciális Nevelési Központja és Logopédiai Szakszolgálat a gyógypedagógiai ellátást végez azon sajátos nevelési igényű gyermekek, tanulók vonatkozásában, akik a szakértői és rehabilitációs bizottság véleménye alapján a többi gyermekkel, tanulóval együtt nem foglalkozathatók óvodában, iskolában.

Konduktív pedagógiai nevelést-oktatást ellátó intézmény a Bács-Kiskun Megyei Önkormányzat Mozgássérültek Kiskunhalasi Nevelőintézete.

Bács-Kiskun Megyei Önkormányzat Kiskunhalasi Alapfokú Művészetoktatási Intézménye művészeti nevelést és oktatást folytat.

A Református Pedagógiai Szakszolgálat korai fejlesztési és gondozási feladatokat végez, illetve a képzési kötelezettségben részt vevő gyermekek számára fejlesztő felkészítést szervez.

Bács-Kiskun Megyei Önkormányzat Kiskunhalasi Nevelési Tanácsadója a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek rehabilitációját végzi, továbbá iskolakezdéshez szakvéleményt készít.

Kiskunhalas iskolaváros. Szerencsés volna, ha nem csak intézményhálózata miatt érdemelné ki városunk ezt a nevet, hanem a diákok, a fiatalok közösségi életvitele is ezt tükrözné. Folyamatosan nő a továbbtanulók, az érettségizők száma, s egyre több fiatal vesz részt felsőfokú szakképzést biztosító oktatásban. Városunkban jól megfigyelhető az iskolás évek folyamatos kitolódása, illetve az "**egy életen át való tanulás**" jelensége is.

A **középiskolák** országos beiskolázási feladatot látnak el.

Középiskolások létszáma 3604 fő, ebből:

Nem halasi lakos 1976 fő,
kollégista 395 fő

Törekedni kell arra is, hogy a kollégistáknak minél több teret adjunk, s hogy a városi programokon való részvételük lehetőségét növeljük.

Az **általános iskoláknál** (2770 fő) megfigyelhető, hogy speciális képzések, programok jelennek meg, ami a szülőket arra készíti, hogy ne a körzetükben lévő iskolákba írassák be a gyermeküket. Jelentős a környező településekről bejáró tanulók száma (43 fő).

Több **óvodában** általában az a tendencia érvényesül, hogy a szülők a körzetükben működő vagy a munkahelyükhöz közel eső intézménybe íratják be gyermeküket.

A tanulóifjúság mindennapi élete két részre osztható: az iskolában eltöltött időre és a tanítás utáni, az iskolán kívüli "szabadidőre".

Az iskolán belüli állapotok említésekor az alábbi problémák merülnek fel: bár a főiskolák és egyetemek ontják a frissen végzett tanítókat, tanárokat, mégis egyre kevesebb fiatal tud képzettségének megfelelő álláslehetőséghez jutni szülővárosában, vagy ahhoz közel.

Iskolán belüli sajátos problémaként jelentkezik gyakorta a **tehetség gondozás** is. Tudjuk, hogy a városban több oktatási intézményben folyik speciális képzés az átlagon felül teljesítő gyerekeknek, ugyanakkor többi iskolában – a szülők anyagi teherbíró képességének korlátozott volta miatt - a tehetséggondozást az osztályon belül kell megvalósítani. Jószerével megszűntek az iskolai szakkörök. Feladatukat – saját önálló képzési profilja mellett részben vette csak át az Alapfokú Művészetoktatási Intézmény, mely a zeneoktatás mellett tánc, kézműves és színjátszó szakágakban folytat képzést.

A **hátrányos és a halmozottan hátrányos helyzetű** tanulók állapotának - különböző támogatási rendszerek kialakításával történő rendezése szintén az iskola berkein belül, az intézmény lehetőségeihez mérten valósul meg.

A **gyógypedagógiai** nevelés-oktatás megyei fenntartású iskolában folyik.

A **Nevelési Tanácsadó Intézet** feladatai:

- A tanulási és magatartászavarral küzdő gyermekek pszichológiai-pedagógiai vizsgálata a város és vonzaskörzetének területén. Az intézmény megyei fenntartásban működik.

A diákok tanórán kívül eltöltött ideje a "**szabadidő**". Sajnos ez a kifejezés nem a legszerencsésebb, hiszen napjaink rohanó világában ennek, az iskolán kívül eltöltött időnek nagy részét a házi feladatok elkészítése, a következő napra való felkészülés, valamint a különórákon való részvétel tölti ki. Ez nem is meglepő, mivel a továbbtanulás szempontjából a diáknak érdeke az egész napos tanulás, minden előnyével és hátrányával együtt.

Másik, az iskolával kapcsolatos, de tanulás nélküli elfoglaltság a **diák-önkormányzati** munka. Valamennyi közoktatási tanintézményben működik Az iskolai diákönkormányzat. Ezek jogosítványait a közoktatási törvény írja le. A probléma abból adódik, hogy a diákönkormányzatok nem minden esetben rendelkeznek a megfelelő információkkal, így a számukra biztosított jogosítványok és lehetőségek gyakran kihasználatlanok maradnak. Azonban van több olyan iskola, melyben példaértékű az e területen végzett munka. Jó volna, ha megoldásra

kerülne az, hogy a már jól működő diákönkormányzatok tapasztalataikat átadják a többi, hasonló jellegű szerveződésnek (lásd még: képzések).

A diák-önkormányzati munkát célszerű lenne mihamarabb városi szinten is megjeleníteni például egy **Városi Diákönkormányzat (VDÖK)** keretében, diákképviselőkkel, diákpolgármesterrel.

A közoktatási törvény értelmében a diákönkormányzatok mellett dolgoznak a **patronáló tanárok**. A munkájuk a diákszerveződésekben nagyon fontos. Szerepük, feladatuk, jogosítványuk, és munkájuk ellentételezése mégsem tisztázott.

Az iskoláknak, mint oktatási intézménynek egyik fontos feladata a megelőzés is. A megelőző tevékenység nagy része - az osztályfőnökök mellett - a **gyermekorvosokra, védőnőkre** és a **gyermek- és ifjúságvédelmi felelősökre** hárul. A megelőzés egyik lehetséges módja, hogy a diákok a tanítási órákon kívül is térítésmentesen igénybe vehessék az intézmények helyiségeit (tornaterem), infrastruktúráját (számítógépek), sportlétesítményeit. Ennek érdekében az iskoláknak ki kellene dolgoznia egy hatékony, működőképes felügyeleti rendszert, valamint az intézmények nyitva tartása is némi módosítást igényelne.

A prevenció másik lehetséges módja az, hogy a diákok számára olyan lehetőségeket biztosítsanak a városban működő gyermek- és ifjúsági intézmények, szórakozóhelyek, melyek segítségével hasznosan tudják eltölteni a tanórán kívüli idejüket. Több városban működik egy-egy, kifejezetten a diákok számára kialakított szórakozóhely – klub - közösségi színtér, többnyire „**Diáktanya**” elnevezéssel. Ennek a helyét megkeresni, működési profilját kialakítani, a non-profit keretek közötti fenntartását megteremteni nem kis feladat, viszont az értelmes szabadidő-eltöltés, a káros szenvedélyek kialakulásának megelőzése érdekében elengedhetetlenül fontos lenne.

Az oktatáshoz kapcsolódó fontos kérdés a **pályaorientáció, pályaválasztás** is, mely a koncepcióban, a későbbiekben kerül tárgyalásra.

Az eddig leírtakban leginkább az oktatási intézményekkel kapcsolatos témák kerültek fel. Nem szabad azonban elfelejtenünk a **képzések** nyújtotta lehetőségekről sem. Egyre inkább úgy tűnik, hogy a diákoknak az iskolában elsajátított tudás mellett szükségük van egyéb irányú ismeretek elsajátítására is. Az eddigi tapasztalatok azt mutatják, **hogy szerencsés volna, ha minden tanuló az érettségéhez való eljutásig legalább egyszer részt vehetne olyan képzésen (tréningen), amely a mindennapi életben való eligazodáshoz nyújt segítséget a résztvevőknek.** Egy ilyen képzésnek mindenképpen tartalmaznia kellene a **diákjogokkal** és az **állampolgári jogosítványokkal** és kötelességekkel kapcsolatos tudnivalókat. Másik nagy témakör a már korábban említett **pályaorientációs** témához kapcsolódó képzés, míg a harmadik csoportba az **önismereti, prevenciós, életvezetési** témákkal foglalkozó képzések sorolhatók.

A képzések fő feladata az információátadás, s a téma a jelen ifjúságpolitikai koncepcióban megjelenő feladatokból is adódik. Egy ilyen képzésen a problémák módszertani - formális és informális - megoldási lehetőségei kínálatára nyílik lehetőség. A módszertanhoz hozzátartozik a képzéshez szükséges kiadványok elkészítése, valamint a területen dolgozó szakemberek együttműködése.

A képzéssel kapcsolatosan felmerül, hogy hol lehet megvalósítani egy ilyen, vagy ezekhez hasonló képzést a városban. **"Kell egy hely!" (Ifjúsági Információs és Tanácsadó Iroda)**, infrastruktúra és a megvalósításhoz szükséges anyagi forrás. A helyszínen kívül a többi pályázati úton nyert pénzekből megoldható. Ezt a területet a 37/2007. Kth. sz. határozattal elfogadott Közművelődési koncepcióban is kiemelten kezeltük. Úgy érezzük, a Boróka Civil Ház – főleg a Halas Galéria ottani intézményegység kiköltözése után erre a feladatra alkalmas lehet, a Garbai Sándor Szakképző Iskolával együttműködve egy esetlegesen az ÁMK - Boróka épületek adottságait, a zárt udvar feltételeit kihasználva a Diáktanya is otthonra lelhet ezen a felületen. **Célszerű lenne a Városi Sportintézmény bázisát is bővíteni a klubjellegű, spontán szabadidős, alkalmi sportolási lehetőségek feltételeinek bővítésével.**

Ahhoz, hogy ez a munka magas színvonalon tudjon megvalósulni, nem szabad megfeledkezni arról, hogy nem csak a célcsoportoknak van szükségük ezen információk megszerzésére, hanem a velük foglalkozó szakemberek folyamatos képzése elengedhetetlen.

A fent leírtakból adódó feladatok

- a városi szinten működő, a diákönkormányzatokkal foglalkozó szervezetek hatékony működéséhez a megfelelő infrastrukturális háttér megteremtése;
- az intézményekben működő diákönkormányzatok egymás, illetve más szervezetekkel való kommunikációjának elősegítése (pl. Internet, meglévő elektronikus és írott médiák ifjúsági rovatainak bővítése, stb.);

- a diákönkormányzatok vezetőinek városi szintű képzése (önkormányzati szervezésben, vagy más, képzéssel foglalkozó civil szervezetekkel együttműködve), illetve egyéb, országos, nemzetközi képzéseken való részvételüknek támogatása;
- segíteni kell a patronáló tanárok munkájához szükséges kedvezményrendszert (pl. órakedvezmény), díjazást (pl. "Örökmozgó - díj" bevezetése);
- ki kell dolgozni - az alábbi területekkel foglalkozó szervezetekkel együttműködve - a diákok állampolgári jogosítványokkal kapcsolatos, önismereti, prevenciós, életvezetési képzését (*Ifjúsági Információs és Tanácsadó Iroda*);
- az önkormányzat feladata, hogy felkérje az illetékes szakembereket, hogy dolgozzák ki a képzés megvalósításának lehetőségét;
- meg kell találni a működés és a képzések lehetséges színhelyét;

C) Szabadidő, kultúra, sport, turisztika, egyházi élet, társadalmi mozgalmak

Helyzetelemzés

E témakörök együttes tárgyalását az indokolja, hogy a szabadidő eltöltésének szerves részét képezik a fiatalok életében a kulturális és a sportesemények, tevékenységek és meghatározó az egyházak és egyéb társadalmi mozgalmak (cserkészet) fiatalokat nevelő tevékenysége.

Az óvodás és az általános iskolás korosztály tekintetében a szabadidő-eltöltés lehetőségei általában a lakóhely közvetlen környékén állnak vagy nem állnak rendelkezésre. Működnek természetesen olyan intézmények, szervezetek a városban, amelyek kifejezetten ennek a korosztálynak hoznak létre programokat nagy népszerűségnek örvendő, de tény az, hogy a szabadidő eltöltéséhez (a szülők elfoglaltsága miatt) az otthon mellett, a játszóterek, sportolásra alkalmas pályák, illetve a parkok biztosítják elsősorban a teret. **Ilyen területek jelenleg sajnos nem állnak kellő mennyiségben és minőségben rendelkezésre a gyermekek számára, és ez különösen igaz a város lakótelepein meglévő igények és az ott található játszóterek, sportpályák száma közötti különbségre. A játszóterekről általában elmondható, hogy elavultak, sőt egyik-másik már lassan életveszélyes!** Az 1999. november 1-jén életbe lépett szabványoknak a játszóterek többsége még nem felel meg.

2003-ban megkezdődött a játszóterek felújítása, illetve új, az Uniós szabványnak megfelelő játszóterek kialakítása.

A város közterületein jelenleg 31 játszótérként nyilvántartott terület található. Az állapotukban az elmúlt években megindult pozitív változás következtében elmondhatjuk, hogy Kiskunhalason már 5 olyan játszótér van, amely az EU-s normák alapján újult, illetve épült meg. A játszóterek többsége azonban elavult, szabványnak nem felel meg, elbontásra, illetve felújításra vár. A 2008. december 31-i határidőig kell a játszótereket az önkormányzatoknak átalakítaniuk. A rendelkezésre álló szűkös önkormányzati keret csak apró lépésekre ad lehetőséget a játszóterek felújítása terén. Elengedhetetlen pályázati pénzek bevonása.

A mai fiatalok egyre inkább kedvelt közlekedési eszköze a kerékpár. A városban jó minőségű kerékpárutak épültek az elmúlt években. Az ilyen utak megfelelnek a követelményeknek, de sajnos, egyelőre még mindig kevés ez a fajta úthálózat. A kerékpárral kapcsolatos másik probléma, hogy az oktatási és közintézményeknél még mindig kevés a megfelelő méretű és minőségű kerékpártároló.

A városban működő intézmények és szervezetek által a gyermekek számára létrehozott programok jelentős érdeklődésre tartanak számot, de sajnos sokszor pénz, de még inkább nem jól tervezett marketingmunka hiányában az adott rendezvényekről nem sokan értesülnek.

A nyári szabadidő eltöltésének egyik fontos területe **a táboroztatás.**

A városnak három táborhelye van: Sikonda és Balatonakali a Vakáció Kht. fenntartásában, Kunfehértó pedig az ottani önkormányzat fenntartásában működik. Mi – általában – többségi tulajdon-, vagy tagi- részarányal rendelkezünk. Balatonakali a legnépszerűbb, Sikondán a wellness - fürdővé átalakult strand miatt visszaesett az érdeklődés, Kunfehértó inkább hétvégi, helyi feladatok ellátását segíti. A táborozás piacán – főleg a fizetőképes kereslet függvényében – inkább túlkínálat van. Ezen a területen is folyamatban van a város feladatának és lehetőségeinek az újragondolása, de az elmondható hogy évente mintegy 100-150 halasi gyerek és 20-25 család veszi igénybe a táborok adta lehetőséget minimum egy hetes időtartamra. A helyi cserkész szövetség és az egyházak is rendszeresen szerveznek nyári táborokat ifjú tagjaik részére.

A középiskolás korosztály szabadidő-eltöltési szokásai jóval összetettebbek. A szabadidős tevékenységek szorosan összekapcsolódnak a fiatalok önállósodási törekvéseivel, különösen a fiatalok fogyasztói státuszának kialakulásával. Ennek megfelelően a városban a fiatalok által legfelkapottabbak a vendéglátó- és szórakozóhelyek, játéktérmegek, és a megye déli részén még egyedülként megmaradt halasi mozi. A szabadidős tevékenységeket vizsgálva elmondható, hogy a középiskolás korosztályra egységesen jellemző az aktívan végzett szabadidős tevékenység, melyet elsősorban otthoni vagy nyilvános helyen történő szórakozással töltenek.

Jellemző, hogy ez a korosztály különböző rétegízléssel lép fel és nem fogad el mindenfajta programot, mégis megfigyelhető, hogy nincsenek választási lehetőségek. A kínálat a szórakozóhelyek számát illetően nagy, ezek azonban mind ugyanazt a tömegkultúrát nyújtják. *Az ifjúsági fórumok visszatérő témája, hogy jó lenne a városban egy olyan ifjúsági klub létrehozása, amelyben a fiatalok olcsón és a maguk által szervezett programokon kapcsolódhatnak ki és szerveződéhetnek.* (Ld. fentebb: Diáktanyáról, ifjúsági klubról, Városi Sportintézményről írottak).

A város számára, ahogyan ezt korábban is jeleztük mindez kettős feladatot jelent: egyrészt a megfelelő életkorban kell biztosítani a megfelelő szabadidő-eltöltési szokások kialakításának, a kortárs csoportok létrejöttének, a kultúrált kapcsolatalakítás feltételeinek a lehetőségét, másrészt ennek e területnek komoly szerepe van a káros szenvedélyek kialakulásának- és a bűnözés- megelőzésnek a területén is. Így az itt megjelenő pénz anyagi ráfordítás jórészt prevenciók szerepét is szolgál.

Az ifjúság sportolási lehetőségeit gazdagítja a Városi Sportintézmény. Három éve hirdetik meg nyaranta a „Sporttal töltsd a szabadidőd!” akciót. Két éve kialakítottunk ott egy „Görzenált” (gördeszka- és görkorcsolyapályát), folyamatos a pályák karbantartása, felújítása. Most van folyamatban a műfüves pálya érdekében benyújtott pályázatunk elbírálása. A sportintézmény főépülete az előtérrel és a büfével alkalmas lehet más szabadidő-eltöltésre (spontán formák, klubélet erősítése) is, valamint a családi jelleg (külső padok, esőbeálló, nyitott/bérelhető öltözési lehetőségek, kerti bútorok, grillezőhelyek, pingpongasztalok, játszótér stb. kialakításával) erősítésre de ehhez további fejlesztésre van szükség.

Ehhez a területhez tartozik a sport tömegesítésének lehetősége. Korábban már jeleztük a nyitott pályák, építkező akciók – sportversenyek, találkozók, ahol nem az eredmény számít – lakossági és civil kezdeményezések spontán megmozdulások befogadásának fontosságát.

Ugyancsak fejlesztendő – nem utolsósorban idegenforgalmi haszna is lehet – a turisztikai terület. A város környékén túraútvonalak felfestése, a már most is sokak által használt „Olajosok útja” kerékpározási feltételeinek javítása, a Sóstó környéke és a Felsőszállási terület kiválóan alkalmas új rekreációs formák – pl. nordic walking, újabb magyarosított nevén: „botsport” – népszerűsítésre.

Az oktatást, bemutatást, kirándulást kiválóan szolgálja a Sóstói Parkerdő tanösvény. A tanösvényt 2003-ban építették ki, gyakorlatilag a parkerdő teljes területén végigmegy. Tájékoztató táblák segítenek a környezeti nevelésben, a terület és a tágabb környezetének megismerésében.

A tájékoztató táblák témakörei az alábbiak: Élőlények az erdő életközösségéből, Kiskunhalas – Sóstó, Képek az alföldi erdők gyakoribb fa- és cserjefajairól, Az alföldi erdőket károsító rovarok, Erdei madarak, A dél-alföldi régió orchideái, homokpuszták, tanyavilág, bepillantás a szikes tavak, mocsaras területek életébe, vízimadarak, halastavak és környezete.

A város iskoláiból rendszeresen járnak ki a diákok a parkerdőbe, olykor szervezett körülmények között részesülnek természet- környezetismereti oktatásban. A diákok részt vesznek a parkerdő tisztántartásában, gondozásában. Az általános iskolák a parkerdőt egymás közt felosztva igyekeznek megőrizni a tisztaságot.

Mi lehet 7 év alatt az önkormányzat célja?

A célok megjelölésénél külön kezeljük az egyes területek legfontosabbnak tartott felvetéseit. E koncepció már többször is hangsúlyozta e terület kiemelkedő szerepét. Kiskunhalas Város Gazdasági Programjával, Közművelődési Koncepciójával, Idegenforgalmi Koncepciójával és Sport Koncepciójával összhangban jelennek meg feladataink.

a.) Szabadidő

Minél több információ eljuttatása a fiatalokhoz, illetve a már meglévő lehetőségek fokozottabb propagálása.

Városi szinten célzottabb támogatási rendszer kialakítása.

Új közösségi színterek kialakítása és támogatása.

b.) Sport, turisztika

A fiatalok igényeinek megfelelően kell fejleszteni a sportolásra, illetve szabadidő eltöltésére alkalmas területeket. **Játszóterek korszerűsítése, korosztályos játszóterek építése, kosárpalánkok, pingpongasztalok stb. sportszerek telepítése!**

A rendszeres mozgás, turisztika és sportolás tevékenységébe bevont fiatalok számának növelése.

c) Kultúra

Az alkotóműhelyek, önszerveződések támogatása. Az információáramlás segítése.

Több intézmény, szervezetek által közösen, vagy egyedileg szervezett ifjúsági programok segítése, támogatása.

Mik a célokból adódó feladatok?

Az alább leírt feladatok között szerepelnek olyanok is, amelyek végrehajtására az önkormányzatnál alkalmasabbnak tűnik egy-egy, az adott területtel foglalkozó **ifjúsági vagy civil szervezet**. Ezekhez a feladatokhoz a városnak elsősorban a háttérrel (anyagilag, infrastrukturális stb.) kell biztosítani, ezzel garantálva azok megvalósulását.

A.) Szabadidő

A fiatalok körében az Internet szabad hozzáférhetővé tétele, ezáltal az információáramlás gyorsítása (sok intézményben már megvalósult).

Általános információs kiadványok szerkesztése és ingyenes terjesztése a meglévő városi adatbázisok felhasználásával, illetve az írott és elektronikus médiákban a már meglévő rovatok bővítése (együttműködve az információszolgáltatást végző szervezetekkel, vállalkozásokkal, médiákkal). Esetlegesen egy **önálló honlap** kialakítása és a fiatalok, gyerekek által történő működtetése.

B.) Sport, turisztika

A **sportintézménnyel, diáksport-egyesületekkel** együttműködve elemezni a fizikai állapot felmérések eredményeit, illetve a szabadidő sportolásra alkalmas területek fejlesztése.

A városi oktatási intézményekkel együttműködve biztosítani azt a lehetőséget, hogy minden intézmény sportpályája és szabadidő eltöltésre alkalmas területe nyitott legyen oktatási- és tanítási időn kívül is.

A közlekedési kultúra és az indirekt mozgásra készítés érdekében folytatni kell a kerékpárutak kiépítését. Az oktatási és közintézményekben - vagy azok előtt – meg kell valósítani zárható, védett kerékpártárolók kialakítását.

A közgyűlésnek ütemtervet kell készíteni a játszóterek korszerűsítésére és bővítésére.

C.) Kultúra

Az önkormányzat kezdeményezésére készüljön egy elsősorban a (passzív és aktív) kulturális igényeket felmérő kutatás, illetve párbeszéd a területen dolgozó szakemberekkel, művészekkel (fórumok rendezése, pályázatok kiírása).

A feltárt igényekből kiindulva a kulturális palettán esetlegesen felmerülő hiányosságok pótlását célzó tanulmány készítése és támogatási rendszer kialakítása (pályázati lehetőségek, különböző önkormányzati pénzkeretek, önkormányzati segítség - ahol erre szükség van - egyéb pénzforrások eléréséhez).

D) Pályaorientáció, pályaválasztás, munkavállalás

Az **alapfokú oktatási** intézményekben általában az osztályfőnöki órák keretében történik a gyermekek pályaválasztási tájékoztatása, felkészítése. Ezen kívül jól bevált hagyomány, hogy a város általános iskolái a pályaválasztás előtt álló diákoknak összevont szülői értekezletet tartanak, ahol megjelennek az érintett középiskolák vezetői és az általános tájékoztatás mellett személyre szabott tanácsokat is adnak az érdeklődőknek. Negyedik éve van pályaválasztási kiállítás városunkban, a megyei és regionális középfokú kínálatból. Második éve kistérségi pályaválasztási tanácsadásra is sor kerül szakemberek bevonásával.

A **középiskolai** oktatás hagyományosan magas színvonalú városunkban. A megyei fenntartású szakképző intézet és a városi fenntartásban működő szakközépiskola szervesen ráépíti képzési kínálatát a város és a térség szakemberszükségletére. Ezen a téren sokat várunk a 2007. első félévében megalakult regionális szakképző konzorciumtól.

Érettségizett fiataljaink közül jelentős számban tanulnak tovább **főiskolákon, egyetemeken**. Sajnos, nagyon sokan közülük a diploma megszerzése után nem jönnek haza szülővárosukba, mert nem találnak végzettségüknek megfelelő munkahelyet. Nagyon fontos célja lehet az Önkormányzatnak új munkahelyek teremtésének segítése, hogy minél több kiművelt emberfő jöjjön vissza Kiskunhalasra és ne a tömeges elvándorlás, napjaink divatos kifejezésével élve az „agyelszívás” legyen a jellemző.

A **regisztrált munkanélküliek** száma 2006-ban 1277 fő volt. Pályakezdő munkanélküliek száma éves átlagban 72 (2002) és 104 (2004) között mozog, az elmúlt évben 91 főt tartottak nyilván.

A munkanélküliség leggyakoribb okai:

- gyakorlathiány,
- rosszul választott szakma,
- offenzív továbbtanulási szándék 17 - 24 éves korig jellemző, ők általában át- és tovább-képzéseken vesznek részt, hosszasan kihasználva a "parkolási időt".

A Munkaügyi Központ a pályakezdő munkanélküliek részére elhelyezkedést elősegítő programokat szervez.

Mi lehet 7 év alatt az önkormányzat célja?

Az iskoláknak és pályaválasztási tanácsadóknak fel kell készülnie, csakúgy, mint a városnak, további várható, bizonytalan létszámú munkaerő-felesleg megjelenésére a munkaerőpiacon, ezért még fontosabb a megalapozott pályaválasztás valamint a munkanélküliek számára az álláskeresés aktív formáinak az előtérbe helyezése.

Három alapvető célkitűzés fogalmazható meg:

- Az ezen a területen dolgozó szervezetek, intézmények közötti az információk hatékony és folyamatos, visszacsatolással is rendelkező áramoltatásának kialakítása.
- Az oktatási intézményekben a pályaválasztási felelősi rendszer naprakészebbé tétele, korszerűsítése, modernizálása.
- A szakképző konzorcium működése során kedvező pozíció elérése mind a képzési kínálat, mind a képzőhelyek területén.

Mik a célokból adódó feladatok?

- Elsődlegesen információgyűjtő funkció (megyei pedagógiai intézettől, kamaráktól, ifjúsági és civil szervezetektől, munkaközvetítő irodáktól, önkormányzattól, Munkaügyi Központtól, cégektől, iskolai pályaválasztási felelősöktől stb.) kiemelten kezelve az EU integrációból adódó új lehetőségeket, elvárásokat.

- Másodlagosan a bejövő információk megfelelő irányú áramoltatása a területen tevékenykedő intézmények, szervezetek felé.
- Tájékoztatás, tanácsadás a fiatalok részére (megfelelő információk szolgáltatása, képzések szervezése szervezetek, intézmények bevonásával, pl.: álláskeresési technikák témában).
- Folyamatosan segíteni az iskolákban dolgozó pályaválasztási felelősök munkáját információkkal, képzetekkel.

E a területen a legfontosabb feladatunk az, hogy a városban élő, tanuló fiatalok hozzájuthassanak a pályaválasztáshoz, munkavállaláshoz szükséges teljes körű tájékoztatáshoz, információhoz, hogy döntésüket ez által ne befolyásolni, hanem segíteni tudjuk.

E) Érdekvédelem, jog, nemzetközi kapcsolatok

Politika, érdekképviselés

Az Ifjúsági, Sport és Informatikai Bizottság megalakulása után **Városi Diákönkormányzat** vezetőjét - az őket érintő napirendek tárgyalásakor - meghívhatja az üléseire tanácskozási joggal. Ez az SZMSZ módosításának kérdése, de hatékony lehet. Ez a szervezet az iskolai diákságot fogja össze.

Az iskolán kívüli civil szervezetekkel is megkezdődött a párbeszéd. Az alábbi okok miatt fontos lehet, hogy egy **Gyermek- és Ifjúsági Érdekegyeztető Fórum (GYIÉF)** segítse az ifjúsággal kapcsolatos döntések előkészítését.

Szükségesnek tartjuk kihangsúlyozni, hogy a rendszerváltás előtti időszak paternalista (atyáskodó) gyakorlatával szemben itt az a korosztály kér szót, melynek képességei, felkészültsége egyaránt indokolttá teszi, hogy saját ügyeiben maga döntsön. A társadalmi szerepvállalás gyakorlatot jelent, felelősségvállalást. A közéleti szereplés rutint ad az élet minden területén jelentkező feladatokban. Így a fiatalok teljes értékű polgárai lehetnek saját helyi közösségeiknek.

Az ifjúság részvételével olyan **partneri viszony** alakulhat ki a fiatalok és a felnőttek társadalmi köztétele között, mely a kölcsönös előnyök alapján a másik felet erőforrásként és nem problémaként tekinti.

Más települések gyakorlatához hasonlóan megoldás lehet az **„Ifjúsági kerekasztal”** létrehozása is. (Ebben az esetben célszerű regisztrálni, majd meghatározni azok körét, akik delegálási jogokkal élni akarnak, majd az SZMSZ- t ennek ismeretében átalakítani.)

Az IFJÚSÁGI KONCEPCIÓ fontos célja, hogy a fiatalok képviselőik a városi közéletben megfelelő teret biztosítsanak. Ennek része az ifjúsági kezdeményezések szerves beépítése a városi döntéshozatali folyamatba.

A helyi ifjúsági kezdeményezéseken keresztül a fiatalok egyéni szinten is párbeszédet folytathatnak a városi közélet szereplőivel.

A fenti célok kijelöléséből a következő feladatok adódnak:

- A GYIÉF működésének nyilvánossá tétele, szakmai kapcsolattartásainak támogatása, a tevékenységi kör kiszélesítése.
- A helyi ifjúsági kezdeményezések anyagi és szakmai támogatása, európai dimenziójuk felismerése. A regionális, országos és nemzetközi együttműködési hálózatok az integrációs folyamatokban való jelentőségének felismerése, ezen együttműködések anyagi és politikai támogatása
- Az ifjúsági korosztállyal foglalkozó városi szociális munkás és kulturális animátorhálózat átgondolása.
- Interaktív fórumok szervezése városvezetők és fiatalok között.

Hátrányos helyzet, kisebbségek, emberi jogok:

Fontos annak kimondása és vállalása, hogy a fenti célok és feladatok, a részvétel fenti formái minden fiatalra vonatkoznak etnikai, faji, vallási, szociális és kulturális különbségtétel nélkül.

Az európai integrációs folyamatokból adódó feladatok és lehetőségek egyaránt vonatkoznak minden magyar állampolgárra. Csak közös munkával, egymás jobb megismerésével érhetők el ezek a célok. Ezt a folyamatot segíti a nem formális oktatás és képzés tapasztalatainak hasznosítása, ezen képzési és oktatási lehetőségek kiszélesítése, mindenki számára való elérhetővé tétele. Ezen oktatási tapasztalatok egyrészt jelen vannak a városban működő szakmai civil szervezeteknél, másrészt a hazai és nemzetközi együttműködési hálózatokon keresztül kibővíthetők.

A városi IFJÚSÁGI KONCEPCIÓ célja a hátrányos helyzetű, a kisebbségekhez tartozó fiatalok fokozottabb részvételi (participációs) lehetőségeinek kidolgozása.

Az ebből adódó feladatok:

- A hátrányos helyzetű, a kisebbségekhez tartozó fiatalok városi közéletbe való bekapcsolódási lehetőségeinek kiszélesítése.
- A nem formális oktatási és képzési lehetőségek anyagi támogatása.
- Külön hangsúlyt kell, hogy kapjon a mozgáskorlátozott fiatalok a városi közéletben, kulturális és sportolási lehetőségekben való részvétele, az ehhez szükséges anyagi eszközök biztosítása, a szükséges építészeti kialakítások támogatása.

Nemzetközi kapcsolatok:

Kiskunhalas stratégiai szükségszerűségként is kell, hogy tekintse a nemzetközi együttműködések. A fiatalok bekapcsolása a nemzetközi folyamatokba az interkulturális tapasztalatszerzés lehetőségeit biztosítja számukra, mely az integrációs folyamatokban nagy szerepet kaphat, ill. felkészíti a fiatalokat azokra az együttműködési formákra, melyek az egyesült Európát, ill. a "global village" valóságát - a globalizált világot jelentik. Az ehhez az interkulturális együttműködéshez szükséges kompetenciák elsajátítása az együttműködési formák előnyeit, nem pedig a "kultúrák harcát" tartja fontosnak, mely Európa e részében újra és újra tragikus aktualitásra tesz szert. Fontos szerepet szánunk ezen a területen a létező partnervárosi hálózatnak, a határ menti helyzeti előnyből adódó lehetőségeknek. A fiatalok mobilitásában mind filozófiájával, mind anyagi lehetőségeivel fontos szerepet kaphat az Európai Unió Ifjúsági Európaért Programja, ill. a következő évtől beinduló valamint az Európa Tanács nemzetközi ifjúsági projekteket támogató alapja. Mind fogadás, mind küldés szempontjából kiemelt szerepe lehet az ifjúsági segítő programoknak, melyek bizonyos esetekben gyakorlatszerzést, bizonyos esetekben akár egzisztenciális javulást, de mindenképpen később hasznosítható kapcsolatok, képességek és jártasságok kialakítást fejlesztést teszik lehetővé.

Az IFJÚSÁGI KONCEPCIÓ célja, hogy a nemzetközi ifjúsági és szakmai együttműködési formákat, a cseréket, testvérintézményi kapcsolatokat, hálózati együttműködések bátorítsa, anyagilag támogassa.

Az ebből adódó feladatok:

- A nemzetközi ifjúsági cserék bátorítása, támogatása. A cserék lebonyolításához szükséges szakmai segítségnyújtás formáinak támogatása (nemzetközi cserék lebonyolítására felkészítő képzések, a tapasztalatok összegzése).
- Az ifjúsági szervezetek nemzetközi együttműködéseinek elismerése, anyagi támogatása.
- Az ifjúsági korosztállyal foglalkozó szakmai szervezetek nemzetközi együttműködéseinek elismerése, anyagi támogatása.
- Kiskunhalas testvérvárosaival kerüljön sor a fiatalok közötti minél nagyobb létszámot érintő és a „hagyományos” területeken (sport, kultúra) jóval túlnyúló, új alapokon nyugvó kapcsolatok kialakítására (közös projektek, multilaterális találkozók, pályázatokon részvétel stb.).
- A diákönkormányzatok és iskolák által kialakított nemzetközi kapcsolatok fontosságának elismerése, ezen kapcsolatok anyagi támogatása.

**F) Kiskunhalas, mint ifjúsági térségi központ.
Médiakapcsolatok. A városi Ifjúsági Információs és Tanácsadó
Iroda (IFITI).**

Az IFITI megvalósítását támogató szervezetek és szakemberek már évek óta külön-külön, vagy szakmai együttműködések során próbálják a szociális realitások ellenére az ifjúsági korosztályok öntevékenységét támogatni, igyekeznek azt generálni. Ez a központ az összehangolt közös munka megvalósítását jelenti majd, ebben az értelemben pedig fontos innovatív mérföldkő lehet az önkormányzati ifjúságpolitika és az ifjúsági szervezetek együttműködésében, az alulról jövő kezdeményezések támogatásában, befogadásában, a koordináció és a regionalitás közötti párbeszéd kialakításában, végső soron pedig **az ifjúsági korosztályok azon felkészülésében, hogyan tudják felelős polgárként az Európai Unióhoz való csatlakozási folyamatban régiójukat képviselni.**

Az IFITI felállításában és működtetésében való együttműködés ezen szervezetek számára annak tudatos vállalása, hogy a szubszidiaritás⁹ kialakítása csak a folyamatos együttműködésen keresztül lehetséges.

Feladatok:

Ifjúsági Információs és Tanácsadó Iroda tevékenységének megalapozása és az ifjúsági feladatokat ellátó szervezetekkel történő kapcsolattartás fejlesztése.

Célzott, téma szerinti pályázati rendszer kialakítása a már meglévő lehetőségek mellett (pl.: táborozás, ifjúsági képzés, kortárs művészeti támogatás, rendezvénytámogatás, tanulmányok stb.)

A helyi médiában sokkal nagyobb felületet kell kapniuk a fiataloknak. Nevelő- tanító jellegű cikkekkel, informatív műsorokkal is közelebb kell hozni a fiatalokhoz az őket érdeklő témákat. Információáramlás biztosítása, műsorok támogatása.

---

⁹ Szubszidiaritás elve: a különböző szintű döntések előkészítésénél és végrehajtásánál a megfelelő kör vegyen részt.

5. Összegzés:

A koncepció kialakítása folyamatában, a különböző területeken megfogalmazott feladatok között több olyan található, amely a létrehozás szempontjából összevontan - az egyes területek szakembereinek együttműködésével - könnyebben kezelhető. Ez azért is fontos, mert a megvalósításkor felmerülő pénzügyi igények ilyen módon csökkenthetők.

A koncepcióban megfogalmazott feladatok végrehajtása során fontos szerepet kapnak a regionális együttműködési formák.

Ezek a feladatok a következők:

- A legtöbb területen az elsők között megfogalmazott igény a megfelelő **kommunikáció, információáramoltatás** kialakítása vagy a meglévő csatornák tökéletesítése ahhoz, hogy az adott területen dolgozó szakemberek, intézmények, szervezetek párbeszéde, tapasztalatcseréje megfelelő módon kialakulhasson. A különböző területeknek természetesen megvannak a maguk csatornái, ám vannak olyan közös pontok (pl.: Internet, írott és elektronikus média), ahol ezek a csatornák és a rajtuk átáramló információk összefuthatnak.
- Az információáramoltatás másik fontos része magának az **ifjúsági korosztálynak, mint célcsoportnak a tájékoztatása**. Több területen is felmerült tájékoztató kiadványok megjelentetésére vonatkozó igény. Az elképzelések szerint ezek a kiadványok egy közös informatív anyag formájában is megjelenhetnek az egyes területek külön-külön gondozásával. Az ilyen egyszer-egyszer megjelenő kiadvány mellett a folyamatos tájékoztatást az Internet is biztosíthatja a fiatalok számára.
- A harmadik általánosabbnak mondható igény az egyes területeken a **célzott támogatási rendszer kialakítása**. A rendszer lényege gyakorlatilag annyi, hogy az adott területen felmerülő feladat - legyen az akár hiánypótló, akár kiegészítő - megoldásához szükséges anyagi vagy egyéb támogatást a Civil Alap Közalapítvány a terület költségvetésén belül önálló, célzott keretként kezeli vagy a keret erejéig a feladat megoldására pályázatot ír ki (pl.: nyári táboroztatások, intézmények szabadidős rendezvényeinek támogatása, informatív kiadvány létrehozása, új módszerek városi adaptációjának támogatása stb.).
- A szabadidő eltöltésének lehetőségeinél és az egészségügy kérdéskörénél is felmerült a **városban fellelhető sportolásra egészséges életmód kialakítására alkalmas területek fejlesztése**. Külön ki kell emelni a mozgáskorlátozottak helyzetét, akiknek nemhogy a megfelelő mozgási lehetőségek, de a közintézmények megközelítésének megfelelő módja sem áll rendelkezésre. Az önkormányzatnak az elkövetkezendő öt évben pótolnia kell ezt a hiányosságot.
- Egy szintén az előzőekhez kapcsolható felvetés **az oktatási és tanítási időn kívül is nyitott oktatási intézmények kérdése**. A megfelelő felügyelet mellett kell lehetővé tenni a diákok számára, hogy akár szervezett, akár egyéni formában igénybe vehessék az intézmények különböző lehetőségeit. Ez azért lehet fontos, mert így a céltalan szabadidő eltöltés helyett rendezett, kultúrált körülmények között hasznos elfoglaltságot lehet biztosítani a diákoknak. A rendszer kialakításába be kell vonni az adott intézmény diákönkormányzatát is.

6. Kiemelt feladatok

Vannak bizonyos feladatok, melyeket kiemelten kell kezelnünk a többi közül azok megvalósításának sürgőssége miatt. A kiemelt feladatok gyors és hatásos kezelése hosszú távra oldhat meg sürgető problémákat a városban. Ezek a feladatok részben kapcsolódnak egymáshoz és céljaik hosszú távon biztosítanak a fiatalok városunkban maradását.

1. Pályakezdő fiatalok támogatása, munkahelyteremtés:

Mint ahogy azt az előzőekben említettük egyre több a pályakezdő munkanélküli fiatalok száma városunkban, akik megélhetésüket más nagyobb városokban keresik. Ez a folyamat az egyike annak, hogy egyre több fiatal költözik el városunkból, csökken nemcsak a fiatalok hanem a születések száma is a bizonytalanná vált

munkaerő piaci helyzetük miatt. Nem tudják biztosítani egzisztenciájukat a gyermekvállaláshoz. Kiemelt feladata az Önkormányzatnak a munkahelyteremtés elősegítése, új vállalkozások, cégek létrejöttének támogatása és letelepedésének segítése, elérni hogy erős piaci helyzetű cégek vonzóan találják a várost az idejövételükre.

2. Otthonteremtés támogatása, szociális bérlakás program elindítása:

A fiatalok helyzetét megnehezíti az otthonteremtés viszontagságai. Egyre kevesebb fiatal mer belevágni lakásvásárlásba a lakásvásárlási hitelek magas törlesztő részletei és kemény feltételei, alacsonyabb jövedelmi viszonyuk, bizonytalan munkahelyük miatt. A születések számát és így a népességnövekedést egy úton úgy tudjuk növelni városunkban, hogy segítjük a fiatalokat lakáshoz jutáshoz. Erre ki kell alakítani egy szociális támogatási rendszert ami kedvezményes részletre, önkormányzati tulajdonú lakások megvásárlását teszi lehetővé, illetve kedvező bérleti díjakkal biztosítja hosszú távon a fiatalok számára.

3. Fiatal vállalkozók támogatása (Kiskunhalasi vállalkozások erősítése)

A vállalkozások helyzete évről évre nehezedik. Ahhoz hogy egyes „vállalkozási” kedvvel bíró fiatalok városunkban alapítsanak új lehetőségeket, munkahelyet jelentő vállalkozást, az Önkormányzatnak fontos feladata a támogatásuk és ösztönzésük. Mindenkinek érdeke, hogy ne más városokban próbálkozzanak a fiatalok vállalkozások létrehozásával. Érezniük kell, hogy számukra itt van jövő és lehetőség. Ösztönözni kell őket a maradásra és a befektetésekre. Ahhoz viszont, hogy életképes vállalkozások jöjjenek létre, egy ösztönző-támogató rendszert kell bevezetni, melyben a halasi vállalkozások köztük kiemelten a fiatal vállalkozók megvalósíthatják elképzeléseiket. A támogatások épülhetnek adókedvezményekre, illetve más anyagi jellegű támogatásokra.

4. Hátrányos helyzetű és fogyatékkal élő gyermekek és fiatalok kiemelt támogatása

Önkormányzatunk kiemelt feladata a hátrányos helyzetű és fogyatékkal élő gyermekek, valamint fiatalok támogatása. A támogatások gyermek, illetve iskolás korban a testi és szellemi fejlődés elősegítésére kell, hogy kihassanak. Ezeket elősegíthetjük modern és hatékony oktatási eszközök beszerzésével, ami megkönnyíti számukra a tanulást, több szakképzett ember alkalmazásával. A társadalomnak több toleranciát kellene mutatni a hátrányos helyzetű és fogyatékkal élő fiatalok részére. A tolerancia hiánya leginkább a munkavállalásnál jelentkezik, ahol is a munkáltatók nem kimondottan, de köztudottan nem szívesen foglalkoztatnak fogyatékkal élő fiatalokat, akik számára segíteni kell az elhelyezkedésben és erre a legalkalmasabb módszer lehet a távmunka lehetőségeinek kibővítése és az elhelyezkedés megkönnyítése. A segítségnyújtásra e tekintetben kiválóan alkalmas hely lehet majd a létrejövő Ifjúsági Információs és Tanácsadó Iroda. Az önkormányzatnak ezeken felül rendezeti szinten is szabályozni kellene, hogy egyes testi fogyatékkal élők számára egyes közintézményeken kívül a vállalkozások túlnyomó része nehezen vagy egyáltalán nem közelíthető meg, így életüket még jobban megnehezítve, szabályozás pedig nincs az ő érdekükben ami humánus megoldást jelentene számukra egy üzlethelység kialakításánál.

5. Ifjúsági Információs iroda létrehozása és működtetése

Egyik legfontosabb feladat, amely megvalósításra vár. Az iroda minden fiatal számára nyitottnak és elérhetőnek kell lennie. Információkat kell nyújtania a tovább tanulási lehetőségekről, az állás lehetőségekről, a felsőoktatási intézményekről, a helyi oktatási intézményekről, a diákmunka lehetőségekről, a pályázati lehetőségekről, család és lakástámogatási lehetőségekről. Továbbá tanácsadói munkák is tartoznak az iroda körébe, főleg a pályakezdeőknek és a továbbtanulásra készülőknek. Minden a fiatalokat érintő további információk (városi kulturális és közéleti programok, sportesemények stb.) elérhetőek lesznek. Idővel a lehetőségekhez mérten egy saját szerkesztésű színes, tartalmas ingyenes kiadványt kellene létrehozni (példaként: Kecskeméti Est – mely önfenntartó).

6. Nevelés (kultúra, egészséges életmód)

Az utóbbi években igen jelentős elmaradás mutatkozott a fiatal generációnál a kultúra területén és kimondhatjuk, hogy egyre több az egészségtelen életmódot folytató fiatal. Mindkét esetben az elmaradó hatásaik miatt lenne fontos nagyobb figyelmet szentelni rá az ifjúság körében. Egyik oldalról az egészséges szellemi fejlődés biztosítása miatt a másik oldalról pedig az egészséges testi fejlődés visszaesése miatt. A kultúra minden ága a szellemi gyarapodást, a világ mostani és múltbeli arculatának megismerését eredményezi. A fiatalok az elmúlt években egyre inkább elfordultak a kulturális programok sokszínűségétől, helyette kereshetjük folyton a választ, hogy miben találják meg a szellemi gyarapodásuk mivoltát és idejüknek hasznos eltöltését. Feladatunk

visszavezetni a fiatalokat a kultúrához és a kultúra sokszínűségének megismerésére érdekes, modern és változatos programok ösztönzésével, megvalósításával. Ide szorosan kapcsolható az egészséges életmód köre is mikor az idő hasznos eltöltésének alternatíváit keressük a fiataloknál. Alternatív időtöltés legjelentősebb részét a Tv, illetve a számítógép tölti ki. A fiatal generációnál egyre több népbetegség jelentkezik (elhízás, gerinc problémák stb.), melyek megelőzésére ki kell őket mozdítani a tv és a számítógép elől. Erre alkalmas tevékenységek főleg a kulturális és sporttevékenységek, melyekre egyre kevesebb figyelmet fordítanak nem csak a fiatalok, hanem a szülők is. A kulturális programok színésítésén kívül így a sportolás jelentőségére is jobban fel kell hívni a figyelmet, amit akár egy kampánysorozattal is meg lehet valósítani.

7. Érdekképviseltek támogatása, bekapcsolása a döntéshozatalba (GYIÖK, HIT)

Az ifjúság demokratikus jogainak érvényesítéséhez, valamint hogy a fiatalok bele tudjanak szólni a döntéshozatalba, kezdeményezni kell ifjúsági érdekképviseltek, tanácsok létrejöttét. A gyermekek és fiatalok jogainak képviselőre és véleményük hangoztatására szükség van egy városi szintű Gyermek és Ifjúsági Önkormányzat megvalósítására. Az ifjúság érdekeit védve a döntéshozatalban, és az ifjúsággal kapcsolatos döntéseket véleményezve az ifjúsági élet felpezsdíthető lehetne városunkban, ehhez viszont létre kell hozni a Helyi Ifjúsági Tanácsot, mely munkájával és javaslataival segíti a döntéshozatal menetét. Az érdekképviseltek nélkül az ifjúság nem érzi magáénak a várost.

8. Vonzóbb, fiatalosabb város megteremtésének lehetőségei

Kiemelt feladatnak kell tekintenünk városképünk alakulását is. Egy vonzó, fiatalos és fejlődő város hamarabb maradásra bírja a fiatal generációt, mint egy elöregedő, semmilyen változást nem mutató városkép. A fiatalok szeretik a modern és régi stílusok keveredését, az új építményeket, tiszta és szép belvárost, egyes esetekben a posztmodern stílus is fokozottabb érdeklődést tud kiváltani. A városkép szebbé tétele mind turisztikai, mind a még „mobil” fiatalok maradását tekintve fontos feladat.

9. Megelőzés (drogfogyasztás, fiatal bűnözés)

Az utóbbi évek egyik legnagyobb elmaradása a prevenció tevékenységekben mutatkozott meg. A szenvedélybetegségektől való megóvása a fiataloknak egyik legjelentősebb feladata az egész társadalomnak. Több kortárs segítőre és hatékonyabb megelőző programokra lenne szükség, melyet az Önkormányzatnak erkölcsi és társadalmi alapon is támogatni kell. A „ma” egyik legnagyobb problémája drog, az alkohol és az egyre jobban terjedő fiatal bűnözés mértéke. A prevenció tevékenységek egyre hatástalanabbak, így el kell gondolkoznunk rajta, hogy tudnánk azokat életszerűbbé és hatásosabbá tenni, melyekbe több kortárs segítő képzésével és bevonásával várhatóan nagyobb eredményt lehet elérni.

10. Oktatás

A kiemelt feladatok körébe sorolhatjuk az oktatást, viszont hatásai csak hosszú távon mérhetőek, de ebből is adódóan nem hagyhatóak figyelmen kívül. Folyamatosan és kiemelten kell foglalkoznunk az oktatási feladatokkal és azok alakulásával. Az oktatási átszervezések és reformok után föl kell mérni azok hatékonyságát és hatásait a felsőoktatásba jelentkező fiatalokra és minden továbbtanulóra, valamint a pályakezdő fiatalok elhelyezkedési lehetőségeire. Felül kell vizsgálni, hogy a város, illetve az oktatási intézmények be tudnának-e fogadni egy főiskolai vagy egyetemi kart, ami felpezsdíthetné a város életét, mely több továbbtanulni szándékozó fiatalot vonzana városunkba.

7. Feladatütemezés

A koncepció 2007 és 2013. közötti időszakra terjed, alkalmazkodva az Európai Unió költségvetési időszakhoz. A 7 éves költségvetési időszakot 3 szakaszra kell bontanunk, kettő két éves és egy három éves időszakra. Az EU-s költségvetési időszakhoz való igazításeredményesebb és időszakos lebontás eredményesebb feladat végrehajtást eredményezhet.

Annak érdekében, hogy az elkövetkező években élni tudjunk az Operatív Programok és a Brüsszeli pályázatok – kiemelten a koncepcióhoz kapcsolódóan a „Youth in Action” azaz „Fiatalok Lendületben” nevet viselő program – adta lehetőségekkel, rövid-távú és közép-távú koncepcionális feladatok meghatározásával elő kell segíteni a gyermek és ifjúsági feladatokat ellátó szervezetek működését és hatékonyságát, valamint az Önkormányzatnak be kell kapcsolódnia a programok megvalósításába, elősegítésébe és előkészítésébe.

Időszakok:

2007-2008: A város ifjúságának szükséges „kiemelt gyermek és ifjúsági” feladatok (pontokba szedve a feladatok az 5. oldalon) ellátására, megvalósítására alkalmas időszak. Létre kell hozni egy Ifjúsági Információs Irodát, melynek biztosítani kell hosszú-távon, több cikluson keresztül a fönntartását. Létre kell hozni a Helyi Ifjúsági Tanácsot (HIT). Elő kell segíteni Kiskunhalas Gyermekek, Ifjúsági és Diák Önkormányzatának (GYIÖK) fölélédesét és az ifjúsági szervezetek érdekérvényesítő képességét erősíteni kell. Az ifjúsági érdekképviselők számára (HIT, GYIÖK) biztosítani kell az alapvető demokratikus jogokat, azaz tanácskozási joggal élhetnek delegált képviselőik által a testületi és az ifjúsági, sport és informatikai bizottság ülésein és minden az ifjúságot érintő kérdésben az önkormányzattal együttműködve és egyeztetve élhetnek javaslataikkal. A Kistérségi társulási rendszerbe illeszkedően elő kell segíteni Kiskunhalas Kistérségére kiterjedően egy Kistérségi Ifjúsági Tanácsot.

2009-2010: Kiskunhalas Város Önkormányzatának meg kell alapoznia egy városi szintű támogatási rendszert, mely lehetőséget biztosít és segítséget nyújt a fiatalok számára az otthonteremtésben, az első lakás megszerzésében. Segítséget kell nyújtani a fiatal vállalkozóknak az elindulásban kedvezményekkel, egy ösztönzési rendszer bevezetésével. Teret kell adni és támogatni kell azokat a vállalkozásokat, melyek a fiatalok számára munka és „kiugrási” lehetőségeket biztosítanak. Meg kell teremteni a város jövője érdekében azokat a munkaerő piaci követelményeket, melyek megakadályozzák a fiatalok elvándorlását városunkból jobb munkalehetőségek reményében nagyobb városokba.

2011-2013: A város erejének függvényében elő kell segíteni a már alapvető „gyermek és ifjúsági” feladatok mellett egy konferencia központ létrehozását, ahol lehetőség nyílna nemzetközi konferenciák, képzések, megyei és regionális rendezvények lebonyolítására, ami egy ifjúsági és kulturális központot alkothatna a térségben, így növelve a fiatalok társadalmi részvételét. Ezekben az években már elkezdődhet a város hosszú-távú „gyermek és ifjúsági” feladatainak kialakítása és meghatározása.

8. Intézkedési terv

Az alábbi intézkedési terv a 2007-re és 2008. év elejére tervezett legsürgősebb feladatokat tartalmazza. A további feladatok a 2008. évi költségvetés függvényében kerülnek meghatározásra.

Feladat	Határidő	Felelős
Ifjúsági Kerekasztal létrehozása	2007. 09.30.	HUPOF főoszt. vez. Civil referens

		Ifjúsági referens
Városi Ifjúsági és Diák Önkormányzat alapítása	2007. 10. 30.	Alpolgármester Diákönkorm. vezetők
Ifjúsági Információs és Tanácsadó Iroda létrehozása	2007. 09.01.	HUPOF főoszt. vez. Kistérségi irodavezető Civil referens Ifjúsági referens
Ifjúságkutatás, felmérés előkészítése	2007. 11. 30	HUPOF főoszt. vez. Ifjúsági referens
Ifjúságkutatás, felmérés lefolytatása	2008. I. n.év	HUPOF főoszt. vez. Ifjúsági referens
Gyermekétkeztetési Alap létrehozása. Együttműködés karitatív szervezetekkel	2008. évi költségvetés,	Alpolgármester HUPOF főoszt. vez. Pénzügyi főosztályvez.
Egészségmegőrző és megelőző programok támogatása	folyamatos	Alpolgármester HUPOF főoszt. vez.
Ifjúságsegítő tanárok, szakemberek elismerése – díjazás kidolgozása	2007. IV. n. év	Alpolgármester HUPOF főoszt. vez.
Játszóterek fejlesztése, ütemterv kidolgozása, pályázatok írása	folyamatos	Alpolgármester Városfejlesztési o. vez.
Ifjúsági szabadidős programok támogatása, intézményfejlesztés: Gazdasági Program 2007-13.	folyamatos	HUPOF főoszt. vez. Sportintézmény vezető
Információs kiadványok szerkesztése	folyamatos	HUPOF főoszt. vez. Kistérségi irodavezető
Ifjúsági információs honlap üzemeltetése		Számtech. Csop. vez. Ifjúsági és civil referens
Kapcsolattartás a helyi médiával	folyamatos	Ifjúsági és sajtóreferens Ifjúsági Iroda
Pályaválasztás segítése, koordináció	folyamatos	HUPOF főoszt. vez.
Intézmények külkapcsolatainak anyagi, erkölcsi támogatása	Költségvetés	Alpolgármester HUPOF főoszt. vez. Pénzügyi főosztályvez.
Ifjúsági műsorok, cikkek, megjelenésének támogatása a helyi médiában: előkészítés	2007. IV. n. év	Alpolgármester HUPOF főoszt. vez. Pénzügyi főosztályvez Ifjúsági referens
Generációk egymás mellett: konferencia szervezése partnervárosi vendégekkel	2007. szeptember	HUPOF főoszt. vez. Partnervárosi referens
Partnervárosi ifjúsági tábor	2008.	HUPOF főoszt. vez.

megrendezése		Partnervárosi referens
Táborok kihasználtságának fokozása	folyamatos	HUPOF főoszt. vez. Vakáció Kht. ügyvezető
Ifjúsági koncepció felülvizsgálata	2009. ill. kétévente	Alpolgármester HUPOF főoszt. vez. Önkormányzat

Kiskunhalas, 2007. június 18.